

**ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ
ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

**“ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΤΟΥ HANZE
UNIVERSITY GRONINGEN ΚΑΙ ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΠΛΑΝΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ”**

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΤΣΙΑΝΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2014
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΟ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ**

**ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ
ΣΧΟΛΗ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΟΝΟΜΙΑΣ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ
ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗΣ**

**“ΑΝΑΛΥΣΗ SWOT ΤΩΝ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΩΝ ΤΟΥ HANZE
UNIVERSITY GRONINGEN ΚΑΙ ΠΕΝΤΑΕΤΕΣ ΠΛΑΝΟ
ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ”**

**ΤΣΙΑΝΤΟΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ
ΕΠΟΠΤΗΣ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ: ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ ΠΟΛΥΔΩΡΑΤΟΥ**

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, 2014

Σελίδα Αφιέρωσης

“ Η παρούσα πτυχιακή εργασία με θέμα: « Ανάλυση SWOT των βιβλιοθηκών του Hanze University και πενταετές πλάνο ανάπτυξης υπηρεσιών », συντάχθηκε από τον φοιτητή του τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης, Νίκο Τσιαντό.

Στο σημείο αυτό θα ήθελα να εκφράσω τις θερμές μου ευχαριστίες σε όλους όσους συνέβαλαν στην ολοκλήρωση αυτής της προσπάθειας. Και πρώτα απ’ όλα στην επιβλέπουσα καθηγήτρια μου Κυρία Παναγιώτα Πολυδωράτου. Επίσης ιδιαίτερα σημαντική ήταν η βοήθεια όλων των συναδέλφων μου από τις βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze. Ευχαριστώ προσωπικά για τη βοήθεια και τις συνεντεύξεις που μου παραχώρησαν σχετικά με την κατάσταση των βιβλιοθηκών τη διευθύντρια του πανεπιστημίου Hanze, την κυρία Marjan Bonnink, την αρχηγό ομάδας και υπεύθυνη προσωπικού Garlien Klein, την βιβλιοθηκονόμο και εκπρόσωπο της κεντρικής βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου στο Zernike, αλλά και επόπτρια της πρακτικής μου άσκησης στο Hanze Marije Wijnberg, επίσης ευχαριστώ θερμά την Ineke Maris, βιβλιοθηκονόμο και εκπρόσωπο των βιβλιοθηκών Minerva και Conservatorium και την Liesbeth Wolda, βιβλιοθηκονόμο και εκπρόσωπο της βιβλιοθήκης του WiebengaComplex.

Θα ήθελα να ευχαριστήσω θερμά επίσης και τους συναδέλφους μου στη βιβλιοθήκη του WiebengaComplex που πέρα από τη βοήθεια και υποστήριξη που μου προσέφεραν όλη τη περίοδο που έκανα την πρακτική μου εργασία, με βοήθησαν με πολλές και χρήσιμες πληροφορίες για την ολοκλήρωση της πτυχιακής μου εργασίας.”

Περίληψη

Η παρακάτω πτυχιακή εργασία έχει σκοπό να παρουσιάσει και να αναλύσει το σύστημα των τεσσάρων βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze στο Χρόνινγκεν, της Ολλανδίας. Μέσω της ανάλυσης SWOT, ένα εργαλείο στρατηγικού σχεδιασμού το οποίο χρησιμοποιείται για την περιγραφή και ανάλυση του εσωτερικού και εξωτερικού περιβάλλοντος μιας επιχείρησης, θα μελετήσουμε και θα αναλύσουμε τα Δυνατά (strengths) και Αδύνατα (weaknesses) σημεία της βιβλιοθήκης του Hanze πανεπιστημίου καθώς θα αναπτύξουμε και θα επεξεργαστούμε τις Ευκαιρίες (opportunities) και τις Απειλές (threats) που δέχεται η βιβλιοθήκη από το εξωτερικό περιβάλλον.

Αφού συλλέξουμε όλες τις απαραίτητες πληροφορίες θα παρουσιαστεί ένα πενταετές πλάνο ανάπτυξης υπηρεσιών για τις βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze. Η καταγραφή του πλάνου θα γίνει σύμφωνα με τα δεδομένα της ανάλυσης Swot. Αρχικά θα επενδύσουμε πάνω στα Δυνατά Σημεία και στη συνέχεια θα προσπαθήσουμε να διορθώσουμε όλες τις υπάρχουσες αδυναμίες. Επιπλέον, θα εκμεταλλευτούμε όλες τις μελλοντικές ευκαιρίες που παρουσιάζονται. Θα γίνει αναλυτική καταγραφή του πλάνου εφαρμογής και υλοποίησης με βάση όλο το υλικό που συλλέχθηκε κατά την ερευνά μου στη βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze.

Πίνακας Περιεχομένων

Σελίδα Αφιέρωσης.....	3
Περίληψη.....	4
1. Εισαγωγή	7
2. Βιβλιογραφική επισκόπηση	8
3. Βιβλιογραφική Έρευνα.....	9
4. Μεθοδολογία	10
4.1 Σκοπός και Στόχοι.....	10
4.2 Έρευνα με Συνεντεύξεις	11
4.3 Swot analysis και πενταετές πλάνο ανάπτυξης υπηρεσιών	13
5. Hanze, Πανεπιστήμιο «Εφαρμοσμένων Επιστήμων», Χρόνινχεν	14
5.1 Πίνακας HANZE SWOT.....	16
5.2 Ανάλυση SWOT	18
5.3 Δυνατά - Αδύνατα σημεία.....	21
5.4 Ευκαιρίες – Απειλές.....	25
5.5 Δυνατά σημεία – Απειλές.....	29
5.6 Ευκαιρίες – Αδύνατα σημεία	31
5.7 Εμπειρικά Αποτελέσματα.....	32
6. Πενταετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπηρεσιών 2014 – 2019	34
6.1 Σχεδιασμός πρώτου έτους	35
6.2 Σχεδιασμός δεύτερου και τρίτου έτους.....	39
6.3 Σχεδιασμός τέταρτου έτους	43
6.4 Σχεδιασμός πέμπτου έτους.....	46
7. Συμπεράσματα	49
8. Βιβλιογραφία.....	50
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	55
Ερωτηματολόγιο.....	55
Συνέντευξη με τους βιβλιοθηκονόμους του Hanze University	57
1. Συνέντευξη με την Bonink, Marjan – Διευθύντρια του Hanze University	57
2 Συνέντευξη με την Klein, Gerlien – Team Leader / Supervisor του Hanze University –...	60
3 Συνέντευξη με την Wijnberg, MJ, Marije – βιβλιοθηκονόμο του Hanze University – Library of Zernike.....	63
4 Συνέντευξη με την Maris, Ineke – βιβλιοθηκονόμο του Hanze University – Library of Minerva and Conservatorium.....	65

5 Συνέντευξη με την Wolda, Liesbeth – βιβλιοθηκονόμο του Hanze University – Library of
WiebengaComplex 68

1. Εισαγωγή

Η παρούσα πτυχιακή εργασία εκπονήθηκε στη Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας του Τμήματος Βιβλιοθηκονομίας και Συστημάτων Πληροφόρησης στο Αλεξάνδρειο Τεχνολογικό Εκπαιδευτικό Ίδρυμα Θεσσαλονίκης. Η εκκίνηση της πτυχιακής εργασίας τοποθετείται χρονικά τον Απρίλιο του 2013 στο Χρόνινγκεν της Ολλανδίας και η ολοκλήρωσή της τον Ιανουάριο του 2014 στη Θεσσαλονίκη.

Το αντικείμενο της παρούσας πτυχιακής εργασίας αφορά την έρευνα και τη δημιουργία ενός Swot Analysis πλάνου των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze στο οποίο πραγματοποιήθηκε ερευνά μέσω πρακτικής άσκησης και με βάση αυτό προκύπτει ένα πενταετές πλάνο ανάπτυξης υπηρεσιών για τη βιβλιοθήκη του πανεπιστημίου.

2.Βιβλιογραφική επισκόπηση

Στην προσπάθεια μου να εντοπίσω ένα θέμα για τη πτυχιακή μου εργασία παρατηρώντας στο διαδίκτυο, μέσα από προσωπική έρευνα, το ενδιαφέρον μου συγκεντρώθηκε σε κάποια άρθρα από έρευνες και πτυχιακές εργασίες που αφορούσαν το μάρκετινγκ και το σχεδιασμό βιβλιοθηκών. Σε ερευνητικά άρθρα όπως αυτά του Auris, (2011) Johnson ,(1994) Παπαδημητρίου και Γεωργάκη (2001) που μιλούσαν για τον εντοπισμό και τη λύση των προβλημάτων στο χώρο της βιβλιοθηκονομίας αλλά και για τον στρατηγικό σχεδιασμό ανάπτυξης των σύγχρονων βιβλιοθηκών, θεώρησα ενδιαφέρον να πραγματοποιήσω μια παρόμοια έρευνα και για τη βιβλιοθήκη στην οποία θα έκανα την πρακτική μου άσκηση. Αφού έκανα μια ολοκληρωμένη Swot έρευνα, θα πραγματοποιούσα ένα στρατηγικό πλάνο ανάπτυξης υπηρεσιών με βάση τα στοιχεία που θα προέκυπταν από την έρευνα. Τέλος σημαντικό ρόλο και βοήθεια στη επιλογή του θέματος είχα και από τα άρθρα του Piercy, 1989 και Hill και Westbrook, 1997 που αναφέρθηκαν στη σπουδαιότητα της έρευνας swot αλλά και τρόπους για να την ολοκληρώσεις με επιτυχία.

3. Βιβλιογραφική Έρευνα

Η βιβλιογραφική έρευνα κρίθηκε απαραίτητη για τον εντοπισμό των στοιχείων που είναι θεμελιώδη για την κατανόηση του θέματος. Τα στοιχεία αυτά χρησιμοποιήθηκαν κυρίως για τη θεωρητική προσέγγιση του θέματος, προκειμένου να επιτευχθούν οι παραπάνω στόχοι. Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας περιλαμβάνει την καταγραφή των βασικών θεωριών και των ιδεών που σχετίζονται με το ερευνητικό θέμα. Σε πρώτο πλάνο εντοπίστηκαν παρόμοια θέματα εργασιών που ασχολήθηκαν με swot analysis με στρατηγικούς σχεδιασμούς. Μέσα από τεχνικές και μεθόδους συλλογής και αξιολόγησης των δεδομένων που θα προέκυπταν από την έρευνα ώστε να μπορέσουν να αναπτυχθούν και να συνδυαστούν με ακρίβεια και λεπτομέρεια. Στη συνέχεια πραγματοποιήθηκε περιγραφική ερευνά χρησιμοποιώντας ως κύριο μέσο ανασκόπησης δεδομένων τη συνέντευξη καθώς η συλλογή δεδομένων γίνεται κάτω από φυσικές συνθήκες με υπεύθυνα μέλη της βιβλιοθήκης καθώς και με τη διευθύντρια του πανεπιστημίου. Στόχος της έρευνας είναι η απλή καταγραφή του φαινομένου και όχι η πρόβλεψη ή ερμηνεία του και σε αυτή τη μορφή έρευνας η παρέμβαση του ερευνητή είναι όσο το δυνατόν μικρότερη. Αφού προέκυψαν κάποια αποτελέσματα στη συνέχεια έγινε έρευνα για περαιτέρω βιβλιογραφία για κάποιες μελλοντικές υπηρεσίες της βιβλιοθήκης που έπρεπε να αναπτυχθούν κάνοντας τις κατάλληλες παραπομπές πχ. Refworks, Open Access.

4. Μεθοδολογία

4.1 Σκοπός και Στόχοι

Ο βασικός σκοπός της παρούσας πτυχιακής εργασίας είναι η αποτελεσματική και ταυτόχρονη ενίσχυση των στοιχείων του εσωτερικού δυναμισμού τόσο της βιβλιοθήκης όσο και του πανεπιστημίου Hanze καθότι η σχέση και η συνεργασία μεταξύ τους είναι αμφίδρομη. Βασικός σκοπός της Swot ανάλυσης είναι η αξιολόγηση και η αξιοποίηση των ευκαιριών που παρουσιάζεται από το εξωτερικό περιβάλλον. Οι προσπάθειες εξάλειψης ή μείωσης των εσωτερικών αδυναμιών και αντιμετώπισης των απειλών που προέρχονται από το εξωτερικό περιβάλλον θα βοηθήσουν στην ανάπτυξη του πενταετές πλάνου ανάπτυξης των υπηρεσιών στη βιβλιοθήκη που επικεντρώνεται η ερευνητική εργασία.

Αφού ολοκληρωθεί η ανάλυση Swot θα γίνει περιγραφική ανάλυση των αποτελεσμάτων συνολικά και με προσοχή θα διαμορφωθεί μια στρατηγική σχεδιασμού ανάπτυξης υπηρεσιών. Η μήτρα Swot, αφού εξετασθεί ενδελεχώς αρκετές φορές θα δημιουργηθεί ένα σχέδιο δράσης που θα αφορά και στις τέσσερις περιοχές της swot ανάλυσης. Η αξιολόγηση της στρατηγικής swot θα βοηθήσει στη διαμόρφωση της νέας κατάστασης. Οι πληροφορίες μέσα από έρευνα, ιστορικό βιβλιοθηκών, συνεντεύξεων και προσωπικής εμπειρίας θα μειώσει σημαντικά το ρίσκο κατά τη διαδικασία λήψης αποφάσεων.

Στη συνέχεια θα παρουσιαστούν περιγραφικά όλες εκείνες οι ενέργειες και τα πλάνα που θα πρέπει να ακολουθήσει πιστά η διοίκηση της βιβλιοθήκης για την ερχόμενη πενταετία με σκοπό την επιτυχία και την αναβάθμιση στις νέες τεχνολογικές και κοινωνικές απαιτήσεις. Στα συμπεράσματα θα υπογραμμιστούν τα σημαντικότερα πορίσματα τα οποία προκύπτουν από την έρευνα, ο βαθμός εκπλήρωσης των στόχων που τέθηκαν από στην εισαγωγή και τα ζητήματα που παρέμειναν ανοικτά και θα πρέπει να γίνουν αντικείμενο περαιτέρω έρευνας.

Έτσι σημαντικός στόχος της εργασίας είναι να μπορέσει να αξιολογήσει σωστά τα δεδομένα της έρευνας και του πίνακα SWOT με αποτέλεσμα να αναπτυχθεί ένα πενταετές πλάνο ανάπτυξης υπηρεσιών για τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Hanze.

4.2 Έρευνα με Συνεντεύξεις

Η έρευνα στο Πανεπιστήμιο Hanze University πραγματοποιήθηκε μέσω συνεντεύξεων. Η συνέντευξη είναι η πιο διαδεδομένη μέθοδος συλλογής δεδομένων. Συνδέεται με την προφορικότητα και βασίζεται σε ερωτήσεις και ερωτηματολόγια.

Τα είδη έρευνας είναι οι ποσοτικές και οι ποιοτικές μέθοδοι. Ο ερευνητής που ακολουθεί ποιοτική μέθοδο, παρατηρεί, παίρνει συνεντεύξεις, κρατά σημειώσεις, περιγράφει και ερμηνεύει τα φαινόμενα όπως έχουν.

Υπάρχουν δυο κατηγορίες συνεντεύξεων οι α) τυποποιημένες και οι β) τυποποιημένες, στην οποία ανήκει και η έρευνα που έγινε για τη βιβλιοθήκη του Hanze. Στη συνέχεια υπάρχουν τρία είδη μη τυποποιημένης συνέντευξης: α) Δομημένη: στην οποία ο ερευνητής θέτει μια σειρά από ερωτήματα πάνω σε πολύ συγκεκριμένα ζητήματα και γίνονται ακριβώς οι ίδιες ερωτήσεις σε όλους τους συμμετέχοντες με την ίδια ακριβώς σειρά κρατώντας ουδέτερη συμπεριφορά προς όλους, β) ομαδική: Στόχος του ερευνητή είναι να συλλέξει πληροφορίες για την αλληλεπίδραση και πως αυτή επηρεάζει τον τρόπο που διαμορφώνονται οι απόψεις των συμμετεχόντων. γ) ημιδομημένη: σε αυτή τη κατηγορία ανήκουν και οι συνεντεύξεις που έγιναν στους εργαζομένους του πανεπιστημίου και της βιβλιοθήκης του Hanze University καθότι σε αυτή τη κατηγορία στόχος του ερευνητή είναι να συγκεντρώσει όσο γίνεται πιο πολλές πληροφορίες. Υπάρχει ένα πλάνο, γενικότερα μια δομή από ερωτήσεις που μπορεί όμως να αλλάξουν εντελώς μετά την αλληλεπίδραση του συμμετέχοντα. Οι τύποι ερωτήσεων που χρησιμοποιήθηκαν για την άντληση πληροφοριών από τα στελέχη του Hanze πανεπιστημίου είναι ανοιχτές ερωτήσεις που επέτρεπαν στον ερωτώμενο να απαντήσει ελεύθερα χωρίς περιορισμούς.

Ο ερευνητής αφού συλλέξει τα δεδομένα θα προσπαθήσει να τα ερμηνεύσει (Eisner,1991: 217), με τη βοήθεια της βιβλιογραφίας ή της συνεργασίας με ομότεχνους επιστήμονες, ώστε να πετύχει το καλύτερο δυνατό αποτέλεσμα.

Τέλος ο σχεδιασμός συνέντευξης αποτελείται από πέντε βασικά στάδια και κανόνες. Στο στάδιο ένα καθορίζεται η θεματική περιοχή του ενδιαφέροντος. Σε δεύτερο στάδιο εντοπίζονται οι θεματικές περιοχές, τα ερευνητικά ερωτήματα και ο στόχος της συνέντευξης. Στη συνέχεια, πραγματοποιείται η συνέντευξη αφού δημιουργηθεί

σχέση εμπιστοσύνης μεταξύ ερευνητή – ερωτωμένου. Το επόμενο στάδιο θεωρείται το πιο σημαντικό καθότι πραγματοποιείται η ανάλυση και επεξεργασία των δεδομένων. Ο ερευνητής προχωρά σε ερμηνείες των απόψεων και των στάσεων του ερωτωμένου κατά τη διάρκεια της συνέντευξης. Σε 5^ο στάδιο ελέγχονται η εγκυρότητα και η αξιοπιστία της έρευνας. Επιπλέον, αναλύονται και εξετάζονται τα αποτελέσματα πριν περάσει ο ερευνητής στο τελευταίο στάδιο της δημοσιοποίησης της έρευνας.

4.3 Swot analysis και πενταετές πλάνο ανάπτυξης υπηρεσιών

Αφού πραγματοποιήθηκε η έρευνα , τα αποτελέσματα επεξεργάστηκαν και αναλύθηκαν με σκοπό τη δημιουργία ενός πίνακα SWOT. Στη συνέχεια έγινε ανάλυση των δεδομένων σε ζευγάρια. Πρώτα δηλαδή έγινε επεξεργασία στα ζευγάρια του εσωτερικού περιβάλλοντος και του εξωτερικού περιβάλλοντος δηλαδή εξετάστηκαν τα δυνατά με τα αδύνατα σημεία και οι ευκαιρίες με τις απειλές μαζί. Στη συνέχεια έγινε σύγκριση των δυνατών σημείων με τις απειλές που προκύπτουν και των ευκαιριών με τα αδύνατα σημεία.

Αφού παρουσιάστηκαν τα εμπειρικά αποτελέσματα της ανάλυσης swot οργανώθηκε ένα πενταετές πλάνο ανάπτυξης υπηρεσιών και έγινε αναλυτική παρουσίαση υπηρεσιών και των αλλαγών για τη βιβλιοθήκη με τις κατάλληλες παραπομπές.

5. Hanze, Πανεπιστήμιο «Εφαρμοσμένων Επιστημών», Χρόνινχεν

Στην Ευρώπη, και ιδίως στην Ολλανδία, "Πανεπιστήμια Εφαρμοσμένων Επιστημών" (UAS) είναι ένας όρος που αναφέρεται σε ιδρύματα τριτοβάθμιας εκπαίδευσης προσφέρουν προγράμματα σπουδών σε μαθητές που επιλέγουν αυτή τη κατεύθυνση.

Τα τελευταία χρόνια, τα πανεπιστήμια εφαρμοσμένων επιστημών στην Ολλανδία έχουν ωριμάσει και θεωρούνται ως η βάση θεσμικών οργάνων της γνώσης. Τα Ολλανδικά πανεπιστήμια όπως και το Hanze των εφαρμοσμένων επιστημών προσφέρουν δύο πτυχία Bachelor και Master. Το Πανεπιστήμιο Hanze έχει έδρα του το Χρόνινχεν στη Βόρεια Ολλανδία και έχει σχολές που βρίσκονται στο Άμστερνταμ και στο Λιγουρευτών.

Το πρόγραμμα σπουδών αφορά της Εφαρμοσμένες Επιστήμες προετοιμάζει τους μαθητές για απευθείας σταδιοδρομία σε διάφορους τομείς όπως οικονομικά και διοίκηση επιχειρήσεων, τη μηχανική και την τεχνολογία, το εμπόριο, τη χρηματοδότηση, την αναψυχή, τον τουρισμό, την εμπορία και την υγειονομική περίθαλψη. (Hermus and Mik, 1990)

Οι άνθρωποι ρωτούν συχνά για την προέλευση του ονόματος του πανεπιστημίου μας. Αν και μπορεί να ακούγεται παράξενο σε ξένα αυτιά, το όνομα Hanze 'είναι γνωστό στο βόρειο-δυτικό τμήμα της Ευρώπης. Αναφέρεται στην Hanseatic League, τη μεσαιωνική συμμαχία των πόλεων του εμπορίου στις Κάτω Χώρες, τη Γερμανία, τη Σκανδιναβία και στην περιοχή της Βαλτικής. Η πόλη του Γκρόνινγκεν έχει μια μακραίωνη παράδοση, είναι το κέντρο του εμπορίου αλλά και της γνώσης, της επιστήμης και του πολιτισμού. Το Χρόνινχεν είναι η δεύτερη αρχαιότερη πανεπιστημιούπολη στην Ολλανδία και το Hanze Πανεπιστήμιο Εφαρμοσμένων Επιστημών, είναι υπερήφανο για να συνεχίζει να διατηρεί αυτή την παράδοση.

Το πανεπιστήμιο Hanze αποτελείται από τέσσερις βιβλιοθήκες που βρίσκονται σε τέσσερις διαφορετικές σχολές και τοποθεσίες για να διευκολύνουν τους σπουδαστές. Στην ουσία η βιβλιοθήκη είναι μια καθώς όλες εκπροσωπούν το Πανεπιστήμιο καθώς και οι πολιτικές και οι λειτουργίες τους είναι κοινές. Η κεντρική βιβλιοθήκη βρίσκεται στην πανεπιστημιούπολη της σχολής και είναι η μεγαλύτερη καθώς απευθύνεται στο μεγαλύτερο αριθμό φοιτητών και τμημάτων του Πανεπιστημίου. Η

δεύτερη μεγαλύτερη βρίσκεται στις ιατρικές σχολές στο κτήριο Wiebenga στο οποίο υπάρχει και αρκετό προσωπικό γιατί οι φοιτητές χρησιμοποιούν πολύ τη βιβλιοθήκη καθώς υπάρχει συνεργασία βιβλιοθήκης – καθηγητών. Τέλος οι υπόλοιπες δυο μικρότερες βρίσκονται αντιστοίχως στις σχολές του Conservatorium (μουσική) και Minerva (τέχνες).

Η έρευνα πραγματοποιήθηκε και για τις τέσσερις βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου γιατί μπορεί να λειτουργούν με ένα κοινό σύστημα αλλά παρουσιάζονται κάποια ξεχωριστά χαρακτηριστικά που αναλύονται στην παρακάτω έρευνα και ανάλυση SWOT.

5.1 Πίνακας HANZE SWOT

Δυνατά Σημεία	Αδύνατα Σημεία
Μεγάλη συλλογή και πλήρες εκπαιδευτικό υλικό	Ελλιπής γνώση για τους χρήστες στη διαχείριση της ψηφιακής συλλογής
Βιβλία, εκπαιδευτικό υλικό, χάρτες, DVDs, CD-ROMs, εγκυκλοπαίδειες, λεξικά, παραμύθια, πτυχιακές εργασίες κ.α.	Μη αυτοματοποιημένο σύστημα δανεισμού
Μεγάλοι χώροι σπουδαστηρίου	Ελλιπής διαφήμιση και υποστήριξη από τα ΜΜΕ
Πάνω από 200 σεμινάρια της βιβλιοθήκης για τους σπουδαστές του πανεπιστημίου	Έλλειψη από κομπιούτερ με πρόσβαση στο διαδίκτυο
Κοινές πολιτικές και συνεργασία μεταξύ των τεσσάρων βιβλιοθηκών του Hanze	16 από τα 35 άτομα που δουλεύουν στις βιβλιοθήκες του Hanze δεν διαθέτουν πτυχίο βιβλιοθηκονομίας
Καλή εξυπηρέτηση και φιλική σχέση βιβλιοθηκονόμου – χρήστη	Όχι πολλές νέες ιδέες και ρίσκα για ανάπτυξη από την ομάδα του μάνατζμεντ
Μεγάλος αριθμός δανεισμού βιβλίων από τους χρήστες – 15 βιβλία ανά χρήστη	Έντονη διαμαρτυρία των μαθητών για τα πρόστιμα
Πρόσβαση στη ψηφιακή μας συλλογή από το σπίτι – Ηλεκτρονική ανανέωση βιβλίων	Ελλιπής γνώση προσωπικού για συμμετοχή σε όλες τις συζητήσεις που αφορούν τη βιβλιοθήκη
Ευέλικτο ωράριο λειτουργίας βιβλιοθήκης	Μεγάλο ποσοστό ηλικιωμένου προσωπικού
Κατάλληλος εξοπλισμός βιβλιοθήκης (εκτυπωτές, σκάνερ, κομπιούτερ για πρόσβαση στον ηλεκτρονικό κατάλογο του HanzeMediatheek)	Μικρός αριθμός χρήσης των βιβλιοθηκών του Minerva και του Conservatorium
« Ώρα Πληροφόρησης» κάθε μέρα για τους χρήστες μας με σκοπό την επίλυση αποριών 12:00 – 13:00	
Συνεργασία με τη βιβλιοθήκη RUG – Συνδρομή σε 150 μέλη του Hanze	
Διαδανεισμός μεταξύ των άλλων Ολλανδικών Βιβλιοθηκών.	
Σεμινάρια για βελτίωση γνώσης των βιβλιοθηκονόμων του Hanze – συνεχιζόμενη εκπαίδευση / επιμόρφωση	
Ικανοποιημένοι οι μαθητές για τις τοποθεσίες των βιβλιοθηκών	
Συνεργασία με ευρωπαϊκά πανεπιστήμια για συνεργασία με μαθητές και προγράμματα Εράσμου.	
Μεγάλη χρήση της κεντρικής βιβλιοθήκης και της βιβλιοθήκης του WiebengaComplex	

Ευκαιρίες

Πλάνα για δημιουργία νέου και εύχρηστου καταλόγου με την ονομασία World Cat

Νέο πρόγραμμα παρουσιάσεων και σεμιναρίων

Αλλαγές στο τρόπο λειτουργίας βιβλιοθήκης

Νέες διοικητικές θέσεις – αλλαγές στον τρόπο εργασίας

Νέες υπηρεσίες για καλύτερη εξυπηρέτηση του χρήστη

Νέο αυτοματοποιημένο σύστημα δανεισμού – Radio Frequency Identification (RFID)

Δημιουργία νέου χώρου με την ονομασία «Knowledge Area» για συναντήσεις του προσωπικού και μοίρασμα γνώσης

Προβολή και διαφήμιση από τα κοινωνικά δίκτυα

Απειλές

Οικονομική Κρίση

Περικοπές

Περιορισμός προϋπολογισμού

Ψηφιοποίηση υλικού

Google Books

Απουσία φυσικής μορφής βιβλιοθήκης

Τεράστια έξοδα στον εξοπλισμό νέας και ακριβής τεχνολογίας

Μικρός αριθμός μαθητών λόγω υπογεννητικότητας

Έλλειψη κινήτρων για συμμετοχή στη βιβλιοθήκη

Internet: γρήγορη και εύκολη πρόσβαση – περισσότερο διασκεδαστική διαδικασία

5.2 Ανάλυση SWOT

Προκειμένου να σχεδιαστεί ένα στρατηγικό πρόγραμμα, με δυνατότητες εφαρμογής σε βάθος χρόνου πέντε ετών για τις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Hanze, πρέπει πρώτα να εντοπιστούν και να αναλυθούν τα δυνατά και αδύνατα σημεία και οι ευκαιρίες και οι απειλές. Ουσιαστικά κρίνεται απαραίτητη η ανάλυση SWOT. Με τη μέθοδο αυτή εντοπίζουμε για τις βιβλιοθήκες μια σειρά εσωτερικών δυνατών και αδύνατων σημείων αλλά και άλλων παραγόντων που επηρεάζουν, δηλαδή τις ευκαιρίες και τις απειλές που δημιουργούνται.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί στο Πανεπιστήμιο Hanze υπάρχουν τρεις βιβλιοθήκες προσαρμοσμένες στις σχολές που εξυπηρετούν και μία κεντρική που διαθέτει υλικό για τις υπόλοιπες σχολές του πανεπιστημίου. Παρακάτω θα παρουσιαστούν τα σημεία σχετικά με τους ενδογενείς και εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν τις βιβλιοθήκες του Hanze και στη συνέχεια θα γίνει ανάλυση αυτών.

Δυνατά σημεία

- Μεγάλη συλλογή και πλήρες εκπαιδευτικό υλικό
- Ποικιλομορφία υλικού (βιβλία, εγκυκλοπαίδειες, cd-rom, λεξικά, κ.ά.)
- Μεγάλοι χώροι σπουδαστηρίου
- Περισσότερα από 200 σεμινάρια για τους σπουδαστές του πανεπιστημίου
- Κοινές πολιτικές και συνεργασία μεταξύ των τεσσάρων βιβλιοθηκών
- Καλή εξυπηρέτηση, φιλική σχέση βιβλιοθηκονόμου-χρήστη
- Μεγάλος αριθμός επιτρεπόμενων δανεισμένων βιβλίων ανά χρήστη (15)
- Πρόσβαση στη ψηφιακή συλλογή από το σπίτι, ηλεκτρονική ανανέωση τεκμηρίων
- Ευέλικτο ωράριο λειτουργίας των βιβλιοθηκών
- Κατάλληλος εξοπλισμός (υπολογιστές, εκτυπωτές, σκάνερ)
- «Ωρα Πληροφόρησης» καθημερινά για επίλυση αποριών των χρηστών
- Συνεργασία με τη βιβλιοθήκη του RUG – συνδρομή σε 150 μέλη του Hanze University
- Διαδανεισμός μεταξύ των υπόλοιπων ολλανδικών βιβλιοθηκών
- Σεμινάρια για τους βιβλιοθηκονόμους
- Ικανοποιημένοι οι χρήστες από την τοποθεσία των βιβλιοθηκών
- Συνεργασία με άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια για συνεργασία φοιτητών και προγράμματα Erasmus

- Μεγάλη χρήση της κεντρικής βιβλιοθήκης και της βιβλιοθήκης WiebengaComplex
- RefWorks

Αδύνατα σημεία

- Ελλιπής γνώση χρήσης της ψηφιακής συλλογής από τους χρήστες
- Μη αυτοματοποιημένο σύστημα δανεισμού
- Ελλιπής διαφήμιση και υποστήριξη από τα ΜΜΕ
- Έλλειψη από υπολογιστές με πρόσβαση στο διαδίκτυο
- 16 από τους 35 εργαζόμενους στις βιβλιοθήκες δεν είναι κάτοχοι πτυχίου βιβλιοθηκονομίας
- Έλλειψη νέων ιδεών και ρίσκων για ανάπτυξη από την ομάδα του μανάτζμεντ
- Έντονη διαμαρτυρία για τα πρόστιμα από τους φοιτητές
- Μεγάλο ποσοστό του προσωπικού είναι ηλικιωμένοι
- Μικρή χρήση των βιβλιοθηκών Minerva και Conservatorium
- Κενά στις γνώσεις του προσωπικού με αποτέλεσμα να μην μπορούν να συμμετέχουν σε όλες τις συζητήσεις σχετικά με τις βιβλιοθήκες

Ευκαιρίες

- Πλάνα για δημιουργία νέου και εύχρηστου καταλόγου μέσω του WorldCat
- Νέο πρόγραμμα παρουσιάσεων και σεμιναρίων
- Αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των βιβλιοθηκών
- Νέες διοικητικές θέσεις – αλλαγές στον τρόπο εργασίας
- Νέες υπηρεσίες για καλύτερη εξυπηρέτηση του χρήστη
- Νέο αυτοματοποιημένο σύστημα δανεισμού – Radio Frequency Identification (RFID)
- Δημιουργία νέου χώρου με την ονομασία *Knowledge Area*, για συναντήσεις του προσωπικού και μοίρασμα γνώσης
- Προβολή και διαφήμιση από τα κοινωνικά δίκτυα
- Open Access πρόσβαση σε ακαδημαϊκό υλικό

Απειλές

- Οικονομική κρίση – προϋπολογισμός πανεπιστημίου

- Περικοπές
- Ψηφιοποίηση υλικού
- Google Books
- Απουσία φυσικής μορφής βιβλιοθήκης
- Τεράστια έξοδα για εξοπλισμό νέων συστημάτων τεχνολογίας, λογισμικού και συντήρηση αυτών
- Μικρός αριθμός φοιτητών με το πέρασμα του χρόνου
- Έλλειψη κινήτρων για συμμετοχή στη βιβλιοθήκη
- Internet : γρήγορη και εύκολη πρόσβαση, περισσότερο διασκεδαστική διαδικασία

5.3 Δυνατά - Αδύνατα σημεία

Από την ανάλυση swot φαίνεται αρχικά ότι οι βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze έχουν αρκετά δυνατά σημεία, κάτι που βοηθάει ιδιαίτερα στην ποιότητα των σπουδών αλλά και στον ερευνητικό τομέα. Στις βιβλιοθήκες κάθε ακαδημαϊκού ιδρύματος πολύ σημαντικό ρόλο παίζει σίγουρα το μέγεθος, η ποικιλομορφία και η πληρότητα της συλλογής. Στο Hanze οι συλλογές των βιβλιοθηκών έχουν το προτέρημα αυτό, με συμπληρωματικό δυνατό σημείο τους μεγάλους χώρους σπουδαστηρίων, ώστε να μπορούν οι χρήστες να μελετούν εκεί. Επίσης, σημαντική παροχή των βιβλιοθηκών είναι ο εξοπλισμός που διαθέτουν - υπολογιστές, εκτυπωτές, scanner - ώστε να μπορούν οι χρήστες να έχουν ηλεκτρονική πρόσβαση σε ότι χρειάζονται, αλλά και να μπορούν να διαχειρίζονται ηλεκτρονικά και μη αρχεία τους.

Από τα πιο δυνατά σημεία των βιβλιοθηκών θεωρείται η καλή σχέση που διατηρεί το προσωπικό με τους χρήστες, κάτι που βοηθάει και ιδιαίτερα την «Ωρα Πληροφόρησης» καθημερινά ώστε οι χρήστες να λύσουν τις απορίες τους ή να ενημερωθούν για οτιδήποτε χρειάζονται σχετικά με τη βιβλιοθήκη και τις υπηρεσίες αυτής. Παράλληλα, πραγματοποιούνται περισσότερα από 200 σεμινάρια πληροφοριακής συμπεριφοράς για τους σπουδαστές, ενώ στα πλαίσια της χρήσης και των ηλεκτρονικών υπηρεσιών των βιβλιοθηκών υπάρχει πρόσβαση στη ψηφιακή συλλογή από το σπίτι και μπορεί κάθε χρήστης να ανανεώνει τα τεκμήρια που έχει δανειστεί ηλεκτρονικά. Για τους υπαλλήλους των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου δυνατό σημείο θεωρείται ο μεγάλος αριθμός δανεισμών υλικού, καθώς και η ικανοποίηση των σπουδαστών σχετικά με την πρόσβαση στις 4 βιβλιοθήκες του Hanze. Ακόμη, το ευέλικτο ωράριο των βιβλιοθηκών φαίνεται να είναι από τα πλέον δυνατά τους σημεία, γιατί εξυπηρετεί όλους τους χρήστες.

Πολύ σημαντική επίσης είναι η κοινή πολιτική και η συνεργασία των βιβλιοθηκών μεταξύ τους, αλλά και η συνεργασία με άλλα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια μέσω των προγραμμάτων Erasmus. Η συνεργασία δεν περιορίζεται μόνο στα Erasmus προγράμματα, υπάρχει συνεργασία με τη βιβλιοθήκη RUG, όπου 150 μέλη του Hanze έχουν πρόσβαση και λειτουργεί και διαδανεισμός μεταξύ του πανεπιστημίου και άλλων ολλανδικών βιβλιοθηκών. Στα δυνατά σημεία εντοπίζουμε τη συνεχιζόμενη εκπαίδευση των βιβλιοθηκονόμων του Hanze, κάτι που μπορεί να

προσφέρει μόνο θετικά και στην μετέπειτα εξέλιξη των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών. Σημαντικό είναι να παρατηρήσουμε και την μεγάλη επισκεψιμότητα που έχουν η κεντρική βιβλιοθήκη και η βιβλιοθήκη WiebengaComplex.

Τέλος, στα δυνατά σημεία εντοπίζουμε την πρόσβαση στο RefWokrs μέσω των βιβλιοθηκών, αλλά και την εκμάθηση χρήσης του. Πρόκειται για ένα εργαλείο - βάση μέσω του οποίου καθένας, αφού γίνει μέλος, μπορεί να εντοπίζει και να οργανώνει το υλικό του ή αυτό που τον ενδιαφέρει, όπως επίσης υπάρχει η δυνατότητα δημιουργίας λιστών με το υλικό που θα θέλαμε να χρησιμοποιήσουμε μελλοντικά (Underwood, 2010). Με το RefWokrs οι ακαδημαϊκοί μπορούν να διαχειρίζονται οι ίδιοι τις δημοσιεύσεις τους, να παρακολουθούν το citation που έχει γίνει σε δικά τους έργα, αλλά και να οργανώνουν βιβλιογραφία και να τη διαμοιράζονται (Underwood, 2010).

Στην έρευνά τους στο πανεπιστήμιο της Minnesota – Twin Cities, οι Marsalis and Kelly (2004), εντόπισαν ότι οι βιβλιοθηκονόμοι πρέπει να ασχολούνται με πολλά θεματικά πεδία, διαφορετικά είδη υλικών και πολλές υπευθυνότητες. Παράλληλα όμως, οι χρήστες ποικίλουν σε φοιτητές, ακαδημαϊκούς, ερευνητές συνθήκη η οποία δημιουργεί διαφορετικές ανάγκες – απαιτήσεις. Από την έρευνα τους φαίνεται πως η χρήση του RefWokrs βοηθάει ιδιαίτερα τη στήριξη που θέλει ο κάθε διαφορετικός χρήστης. Οι δυνατότητες είναι πολλές και τα εργαλεία που προσφέρει το RefWokrs εξατομικεύουν τόσο την τελική υπηρεσία που προσφέρει, ώστε καθένας να το χρησιμοποιεί και να ικανοποιείται πλήρως η ανάγκη του.

Σε τοπικό επίπεδο, το RefWokrs χρησιμοποιείται στο Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης, ενώ το χρησιμοποιούσε και το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας. Το δεύτερο διέκοψε τη συνδρομή του λόγω οικονομικών περικοπών, όμως το αντικατέστησε με όμοιες βάσεις. Γίνεται αντιληπτό, λοιπόν, ότι πρόκειται για μία παροχή στις βιβλιοθήκες που προσφέρει σημαντικό έργο στην ακαδημαϊκή κοινότητα.

Τα δυνατά σημεία που προέκυψαν από την ανάλυση swot για τις βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze και όπως παρουσιάζονται παραπάνω, δείχνουν ότι πρόκειται για ένα πανεπιστήμιο που δίνει βάση στις υπηρεσίες μιας βιβλιοθήκης. Από την πλευρά τους οι ίδιες οι βιβλιοθήκες, μέσω της συνεργασίας που έχουν μεταξύ τους,

προσπαθούν να αναβαθμίζουν τις υπηρεσίες τους, αλλά και να πλάθουν ποιοτικούς και ουσιαστικούς χρήστες. Τα χαρακτηριστικά που έχουν αναφερθεί ήδη, χτίζουν το προφίλ άρτιων βιβλιοθηκών, με πιθανά προβλήματα, που όμως έχουν ως στόχο τη συνεχή εξέλιξη, την ικανοποίηση των χρηστών και την ουσιαστική και όχι τυπική στήριξη της εκπαιδευτικής διαδικασίας του πανεπιστημίου.

Αφού παρουσιάστηκαν τα δυνατά σημεία, παρακάτω θα αναπτυχθούν τα αδύνατα και των τεσσάρων βιβλιοθηκών του Hanze, ενώ θα γίνεται παράλληλα οποιαδήποτε σύγκριση χρειαστεί με σκοπό να κατανοηθούν τα εσωτερικά προβλήματα των βιβλιοθηκών, όπως αυτά καταγράφηκαν από τους υπαλλήλους των βιβλιοθηκών (παράρτημα συνεντεύξεις).

Παρόλο που γίνονται πολλά σεμινάρια πληροφοριακής συμπεριφοράς – σύμφωνα με τον Wilson (2002) ορίζεται ως το σύνολο της ανθρώπινης συμπεριφοράς σε σχέση με τις πηγές και τους διαύλους της πληροφορίας. Περιλαμβάνει είτε την από σκοπού αναζήτηση πληροφοριών, δηλαδή το άτομο ενεργεί (συλλογή πληροφοριών μέσω της επικοινωνίας με άλλους ανθρώπους), είτε το ακούσιο συναπάντημα των πληροφοριών, δηλαδή λαμβάνει πληροφορία παθητικά. – οι χρήστες έχουν κενά στη διαχείριση της ψηφιακής συλλογής. Μεγάλο μειονέκτημα των βιβλιοθηκών είναι η έλλειψη αυτοματοποιημένου συστήματος δανεισμού. Η ύπαρξη ενός ανάλογου συστήματος θα εξυπηρετούσε ιδιαίτερα στις ώρες αιχμής, θα έδινε περισσότερο χρόνο στους εργαζόμενους να εργασθούν σε πιο ουσιαστικά για τις υπηρεσίες της βιβλιοθήκης πράγματα.

Ένα ακόμη αδύναμο σημείο που εντοπίζεται στην ανάλυση είναι η έλλειψη διαφήμισης και υποστήριξης μέσα από τα μέσα μαζικής επικοινωνίας. Ακόμη, η απουσία νέων ιδεών και ρίσκων για την ανάπτυξη από το τμήμα μάνατζμεντ, δεν βοηθάει στην καινοτομία των βιβλιοθηκών. Παρόλο που οι βιβλιοθήκες διαθέτουν υπολογιστές για πρόσβαση στον κατάλογο της βιβλιοθήκης και στις υπόλοιπες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, υπάρχει έλλειψη στον αριθμό των ηλεκτρονικών υπολογιστών. Πρόκειται για ένα αδύναμο σημείο, το οποίο θα πρέπει να λυθεί άμεσα εξαιτίας της ολοένα και αυξανόμενης παροχής ηλεκτρονικών υπηρεσιών.

Όπως έχει ήδη αναφερθεί, οι χρήστες έχουν άριστη σχέση με το προσωπικό, όμως υπάρχουν έντονες διαμαρτυρίες σχετικά με τα πρόστιμα. Επίσης, η χρήση των

βιβλιοθηκών Minerva και Conservatorium είναι μικρή. Ίσως να ευθύνεται η θεματική τους, τέχνες και μουσική αντίστοιχα, για την μειωμένη χρήση, ίσως όμως το πρόβλημα να εντοπίζεται στην ιδιαιτερότητα του υλικού. Αδύναμο σημείο θεωρείται και η έλλειψη εξειδίκευσης του προσωπικού. Πιο συγκεκριμένα να αναφερθεί ότι από τους 35 εργαζόμενους στις βιβλιοθήκες του Hanze, μόνο οι 16 έχουν πτυχίο Βιβλιοθηκονομίας. Πρόκειται για ένα φαινόμενο που παρατηρείται και στις περισσότερες ελληνικές ακαδημαϊκές και μη βιβλιοθήκες.

Τέλος, αδύναμο σημείο μπορεί να χαρακτηριστεί και η ηλικία των εργαζομένων. Μεγάλο μέρος του προσωπικού είναι ηλικιωμένοι. Αυτό από μόνο του δεν αποτελεί τόσο σοβαρό πρόβλημα, όσο από την πλευρά της έλλειψης γνώσεων και εξοικείωσης σε θέματα τεχνολογίας και συνεπώς παραμονής στην κλασσική βιβλιοθηκονομία. Δημιουργείται μία δυσκαμψία στον εκσυγχρονισμό. Βέβαια, από τα πιο αδύναμα σημεία πια είναι ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου. Οι περικοπές που γίνονται αναπόφευκτα, λόγω της οικονομικής κρίσης, δυσκολεύουν το έργο των βιβλιοθηκών.

Κοιτώντας συγκριτικά τα δυνατά και τα αδύνατα σημεία των βιβλιοθηκών του Hanze, παρατηρούμε ότι τα δυνατά είναι σαφώς περισσότερα. Αυτό φυσικά δεν αποτελεί από μόνο του τόσο δυνατό σημείο ώστε να θεωρήσουμε τις βιβλιοθήκες απόλυτα υγιείς. Κάποια από τα αδύνατα σημεία μπορούν να καλυφθούν από τα δυνατά. Πιο συγκεκριμένα, η ελλιπής γνώση διαχείρισης της ψηφιακής συλλογής, μπορεί να καλυφθεί στα σεμινάρια πληροφοριακής συμπεριφοράς που πραγματοποιούνται. Επίσης, το πρόβλημα της μικρής χρήσης των βιβλιοθηκών Minerva και Conservatorium, μπορεί να αντιστραφεί ακολουθώντας τις τακτικές της κεντρικής βιβλιοθήκης και της βιβλιοθήκης WiebengaComplex. Βέβαια, στην επίλυση της συγκεκριμένης αδυναμίας σημαντικό ρόλο θα έπαιζε και ο εμπλουτισμός του υλικού, ικανοποιώντας έτσι την ιδιαιτερότητα που έχουν οι εν λόγω βιβλιοθήκες. Τέλος, η διαφήμιση των βιβλιοθηκών αυτών μέσα από τις άλλες δύο βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου θα βοηθούσε την αύξηση της χρήσης τους.

5.4 Ευκαιρίες – Απειλές

Περνώντας στους εξωγενείς παράγοντες που επηρεάζουν τη λειτουργία των βιβλιοθηκών θα παρουσιαστούν και θα αναπτυχθούν οι ευκαιρίες και οι απειλές που δημιουργούνται για τις τέσσερις βιβλιοθήκες του Hanze.

Στις ευκαιρίες εντάσσονται αλλαγές στον τρόπο λειτουργίας των βιβλιοθηκών, με σκοπό την πιο εύρυθμη λειτουργία τους, την ανανέωση και τον εκσυγχρονισμό τους, καθώς και την κάλυψη των νέων αναγκών που δημιουργούνται στους χρήστες. Ακολουθώς, δημιουργούνται και νέες υπηρεσίες για τον χρήστη. Ακόμη, οι αλλαγές αυτές επιβάλλουν σημαντικές αλλαγές στον τρόπο εργασίας των βιβλιοθηκονόμων, όπως επίσης και τη δημιουργία νέων διοικητικών θέσεων.

Κρίνεται αναγκαία η δημιουργία ενός νέου χώρου με την ονομασία *Knowledge Area* για συναντήσεις του προσωπικού και μοίρασμα γνώσεων. Πρόκειται για μία ευκαιρία που θα δώσει ώθηση στις υπηρεσίες των βιβλιοθηκών είτε πρόκειται για παλιές, είτε για νέες. Ο διαμοιρασμός της γνώσης, καθώς και το brainstorming που μπορεί να λειτουργεί στη *Knowledge Area* είναι η στιγμή κατά την οποία θα γεννιούνται νέες ιδέες και θα κάνουν το επόμενο βήμα οι καθιερωμένες αξίες των βιβλιοθηκών.

Στις ευκαιρίες συναντάμε και το νέο αυτοματοποιημένο σύστημα δανεισμού (Radio Frequency Identification - RFID) το οποίο θα εκσυγχρονίσει άμεσα την βασικότερη υπηρεσία όλων των βιβλιοθηκών του Hanze. Η ενέργεια αυτή αξιοποιεί πλήρως τον χρόνο των βιβλιοθηκονόμων, δημιουργώντας μία εύχρηστη και γρήγορη υπηρεσία που ως τώρα λειτουργούσε τόσο παραδοσιακά στο Hanze που δημιουργούσε πια προβλήματα. Ακόμη, με την ευκαιρία αυτή δίνεται η δυνατότητα διασύνδεσης του ενιαίου καταλόγου των βιβλιοθηκών του Hanze με άλλες υπηρεσίες online ή απλά κάποιου εσωτερικού δικτύου του πανεπιστημίου.

Δημιουργούνται ευκαιρίες για μία σειρά νέων παρουσιάσεων και σεμιναρίων. Ουσιαστικά με τον τρόπο αυτό οι βιβλιοθήκες μπορούν να στοχεύουν στην πληροφοριακή εκπαίδευση των χρηστών τους, στην ταυτόχρονη παρουσίαση των νέων υπηρεσιών της βιβλιοθήκης αλλά και στη διαφήμιση των ανανεωμένων παλιότερων. Παράλληλα είναι δυνατή η επιμόρφωση και του προσωπικού των

βιβλιοθηκών, με ιδιαίτερο στόχο την πληροφοριακή εκπαίδευση του ηλικιωμένου προσωπικού, αλλά και όσων δεν είναι κάτοχοι πτυχίου βιβλιοθηκονομίας.

Η ταχεία ανάπτυξη των κοινωνικών μέσων αποτελεί την τέλεια ευκαιρία για προβολή και διαφήμιση όλων των βιβλιοθηκών του Hanze. Με τον τρόπο αυτό, σίγουρα κερδίζουν έδαφος οι βιβλιοθήκες προς τους φοιτητές – χρήστες που είναι κατά ένα μεγάλο ποσοστό φανατικοί οπαδοί των κοινωνικών δικτύων (facebook, twitter, instagram). Την ίδια στιγμή όμως υπάρχει η δυνατότητα να διαφημιστούν και σε εξωτερικούς εν δυνάμει χρήστες, να παρουσιαστούν οι υπηρεσίες των βιβλιοθηκών, αλλά και να διαφημιστεί και το ίδιο το πανεπιστήμιο.

Πολύ σημαντική ευκαιρία που δημιουργήθηκε είναι το WorldCat της OCLC. Πρόκειται για μία βάση δεδομένων, έναν union catalog στον οποίο συμμετέχει οποιαδήποτε βιβλιοθήκη θέλει και παρέχεται online η συλλογή της (εγγραφές), ενώ δεν υπάρχει περιορισμός στην μορφή του υλικού (Zhu, 2010). Το WorldCat προσφέρει πληθώρα επιλογών για τους χρήστες του, είτε αυτοί είναι βιβλιοθηκονόμοι είτε όχι. Προσφέρεται ένα μεγάλο εύρος αναζητήσεων τόσο σε μορφές υλικού, όσο και σε βιβλιοθήκες ανά τον κόσμο. Η ευκολία χρήσης του και η ταχύτητα ανταπόκρισης του μιμείται την ευκολία αναζητήσεων στο Google (Grott and Sobel, 2012).

Χαρακτηριστικό παράδειγμα χρήσης του WorldCat στην Ευρώπη είναι οι Δανέζικες βιβλιοθήκες που το χρησιμοποιούν για περισσότερα από έξι χρόνια (Brink and Andersen, 2010). Κρίνεται σημαντικό να αναφερθεί, όπως παρουσιάζεται στη μελέτη των and Andersen (2010), ότι η επιτυχία του WorldCat στη Δανία έχει ως αποτέλεσμα τα request προς τις δανέζικες βιβλιοθήκες που συμμετέχουν να αγγίζουν τις 36.632. Γίνεται ξεκάθαρη, λοιπόν, η επιτυχία της συγκεκριμένης βάσης δεδομένων αν λειτουργήσει σωστά τόσο από την πλευρά της βιβλιοθήκης, όσο και από το ίδιο το WorldCat σχετικά με την τεχνική υποστήριξη.

Σε μία πρώτη εφαρμογή του WorldCat στις βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze, φαίνεται να υπάρχουν κάποια τεχνικά προβλήματα. Αναφερόμαστε στον προβληματικό συγχρονισμό του WorldCat με τον OPAC των βιβλιοθηκών, όπου κάποια βιβλία φαίνονται δανεισμένα ενώ είναι διαθέσιμα, όπως επίσης και με την πρόσβαση σε online άρθρα, δείχνει full text access σε κάποιες βάσεις, ενώ το

πανεπιστήμιο δεν έχει πρόσβαση. Παρόλα αυτά, όπως έχει ήδη αναφερθεί με την κατάλληλα τεχνική υποστήριξη, η χρήση του WorldCat είναι μια ευκαιρία για τις βιβλιοθήκες του Hanze να ανοιχτούν σε ένα πιο ευρύ και διεθνές κοινό και να προσφέρουν ακόμη πιο πλούσιο υλικό στους χρήστες τους.

Μία ακόμη πολύ σημαντική ευκαιρία που δημιουργείται είναι η ελεύθερη πρόσβαση σε επιστημονικά άρθρα. Σύμφωνα με τον Shin (2012) το *open access* (OA) αναφέρεται στη δωρεάν online πρόσβαση σε full text papers. Στόχος των OA δημοσιεύσεων είναι να γίνουν οι ακαδημαϊκές δημοσιεύσεις διαθέσιμες σε πλήρη μορφή και άμεσα στο ευρύ κοινό, στους ερευνητές και στην υπόλοιπη ακαδημαϊκή κοινότητα (Collins, 2005).

Με τον τρόπο αυτό ωφελούνται διπλά οι χρήστες των βιβλιοθηκών. Αποκτούν πρόσβαση σε σημαντικό υλικό, χωρίς να περιορίζονται στους εκδότες που έχει συνδρομή η βιβλιοθήκη, ταυτόχρονα όμως επειδή οι βιβλιοθήκες εξοικονομούν χρήματα μπορούν να τα διαθέσουν σε άλλο σημαντικό υλικό, όπως η αύξηση της αγοράς βιβλίων. Πιο συγκεκριμένα, στην έρευνα του Johnson (2005) τονίζεται πως η λύση στην οικονομία των ακαδημαϊκών βιβλιοθηκών είναι η ανοιχτή πρόσβαση.

Ένα όφελος της ανοιχτής πρόσβασης που προκύπτει και για του ίδιους τους ερευνητές είναι οι αναφορές. Σε έρευνα των Gaule and Maystre (2011) παρατηρείται αύξηση των βιβλιογραφικών παραπομπών σε open access άρθρα, ενώ παράλληλα το φαινόμενο αυτό δείχνει να είναι συνειδητή επιλογή των αρθογράφων και όχι τυχαία. Γίνεται ξεκάθαρη, λοιπόν, η δύναμη της ανοιχτής πρόσβασης σε ακαδημαϊκό επίπεδο. Πρόκειται για μία από τις σημαντικότερες ευκαιρίες που παρουσιάζονται στις βιβλιοθήκες του Hanze.

Σε μία όμως τεχνολογικά προηγμένη εποχή δημιουργούνται και απειλές προς τις βιβλιοθήκες. Πρώτα από όλα το διαδίκτυο αποτελεί τη σημαντικότερη απειλή. Δυστυχώς η γρήγορη και εύκολη πρόσβαση αλλά και η σαφώς πιο διασκεδαστική διαδικασία του διαδικτύου, αποτελούν εμπόδιο στις βιβλιοθήκες ως προς την παροχή πληροφορίας. Το σημαντικό trend της εποχής τα Google Books, είναι ακόμη μια δυσκολία που πρέπει να αντιμετωπίσουν οι σύγχρονες βιβλιοθήκες. Στην ίδια κατηγορία τεχνολογικής μορφής απειλή είναι και η ψηφιοποίηση υλικού. Πρόκειται για μία διαδικασία που ξεκίνησε για να υπάρχει πρόσβαση χωρίς ιδιαίτερους

περιορισμούς, σε υλικό ευπαθές, σπάνιο και σε υλικό μικρής έκτασης που μπορεί να ανταλλάξουν μεταξύ τους οι βιβλιοθήκες. Στις μέρες μας όμως εντοπίζουμε πολύ εύκολα ψηφιοποιημένο υλικό, σε ένα μεγάλο εύρος κλάδων και επιστημών, εύρημα που αμέσως παραγκωνίζει τις βιβλιοθήκες.

Σε αυτή την κατάσταση, έντονη δυσκολία προστίθεται και με την οικονομική κρίση. Οι περικοπές που βιώνουν οι βιβλιοθήκες και τα πανεπιστήμια είναι πολύ μεγάλες. Αυτό έχει ως αντίκτυπο τον περιορισμό του προϋπολογισμού, επομένως και την περικοπή σε υλικό για τις βιβλιοθήκες αλλά και νέας τεχνολογίας-εξοπλισμό. Όπως ήδη αναφέρθηκε η τεχνολογία τρέχει τόσο γρήγορα, που η βιβλιοθήκη επιβάλλεται να την ακολουθήσει αν ελπίζει στην ύπαρξή της και μελλοντικά. Η διαθεσιμότητα νέας τεχνολογίας και εξοπλισμού θα έδινε και ένα κίνητρο ακόμη στη χρήση των βιβλιοθηκών. Το κίνητρο για χρήση των βιβλιοθηκών λείπει κι αυτό συμβαίνει γιατί οι βιβλιοθήκες πρέπει να εκσυγχρονιστούν ώστε να προλαβαίνουν την ευκολία του διαδικτύου.

Τέλος, απειλή για τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες, όπως και για τις βιβλιοθήκες γενικότερα, αποτελεί η υπογεννητικότητα. Ο μικρός αριθμός παιδιών οδηγεί σε ακόμη μικρότερο αριθμό φοιτητών. Εκ πρώτης όψεως, ίσως να δείχνει υπερβολική μία τέτοια σκέψη, όμως με βάση τα στοιχεία όσο μικρότερος είναι ο αριθμός παιδιών τόσο πιο μικρός θα είναι και ο αριθμός των φοιτητών έπειτα από χρόνια. Βέβαια πρόκειται για μία απειλή που συνδέεται άμεσα με την οικονομική κρίση.

Παρατηρώντας πιο προσεχτικά τις απειλές που εντοπίστηκαν αλλά και τις ευκαιρίες, ανακαλύπτει κανείς ότι κύρια απειλή είναι το διαδίκτυο ή η τεχνολογία γενικότερα. Ταυτόχρονα στις ευκαιρίες που δημιουργούνται η κύρια ευκαιρία είναι και πάλι η τεχνολογία. Κάπως έτσι, καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι απειλές με καλύτερη και πιο έγκαιρη πρόβλεψη από πλευράς διοίκησης μπορούν να γίνουν ευκαιρίες. Η χρήση του WorldCat και του RFID εκμεταλλεύονται πλήρως την τεχνολογία για νέες υπηρεσίες βιβλιοθηκών. Αντίστοιχα, η χρήση των μέσων κοινωνικής δικτύωσης βοηθά στη διαφήμιση των βιβλιοθηκών και του ίδιου του πανεπιστημίου. Με την ίδια λογική θα μπορούσε η ψηφιοποίηση υλικού να λειτουργήσει υπέρ των βιβλιοθηκών, δημιουργώντας στην ουσία νέας μορφής υλικό, αλλά και να δίνει πρόσβαση σε σπάνιο υλικό σε ερευνητές χωρίς τον φόβο των ζημιών ή και της αλλοίωσης του.

5.5 Δυνατά σημεία - Απειλές

Προσπαθώντας να αναλύσουμε σε βάθος τα στοιχεία που προέκυψαν από την έρευνα μας για τις βιβλιοθήκες του Hanze, κρίνεται χρήσιμο να εξετάσουμε μαζί τα δυνατά σημεία με τις απειλές που δημιουργούνται. Έχει ήδη αναφερθεί ότι η δυσμενής οικονομική κατάσταση δυσκολεύει τις βιβλιοθήκες. Με αφορμή αυτό και εκμεταλλευόμενοι πια το διαδίκτυο και ένα δυνατό μας σημείο, την ευελιξία του ωραρίου των βιβλιοθηκών, μπορούμε να κάνουμε τις βιβλιοθήκες μας κέντρα πληροφόρησης. Επίσης, με τον κατάλληλο εξοπλισμό που ήδη διαθέτουμε γινόμαστε ο κατάλληλος χώρος ώστε φοιτητές και ερευνητές να επιλέγουν να μελετούν, έχοντας την ίδια στιγμή δίπλα τους ανθρώπους ειδικούς στην πληροφόρηση.

Στα δυνατά σημεία των βιβλιοθηκών του Hanze συναντάμε τη μεγάλη συλλογή και την ποικιλομορφία υλικού. Μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε και να προβάλλουμε το σημείο αυτό με τέτοιο τρόπο, με σκοπό να καλύψουμε την απειλή που δημιουργείται από τα Google Books. Στην αντιμετώπιση αυτής της απειλής μπορούν να συμβάλλουν και τα σεμινάρια πληροφοριακής συμπεριφοράς που γίνονται στις βιβλιοθήκες, ώστε να εκπαιδύσουμε τους χρήστες μας και ακολούθως να αντιληφθούν και οι ίδιοι ότι η βιβλιοθήκη μαζί με το διαδίκτυο είναι ο καλύτερος συνδυασμός.

Στην ανάλυση των απειλών αναφερθήκαμε στην έλλειψη κινήτρων για συμμετοχή στη βιβλιοθήκη. Μέσα από τα προγράμματα των βιβλιοθηκών, την ύπαρξη του διαδανεισμού, τη συνεργασία με τη βιβλιοθήκη RUG και την πρόσβαση στη ψηφιακή συλλογή από το σπίτι μπορούμε να δημιουργήσουμε μία σειρά από δυνατά κίνητρα για συμμετοχή στις βιβλιοθήκες του Hanze. Η ποικιλομορφία του υλικού είναι ακόμη ένα κίνητρο. Παρέχεται πρόσβαση σε διάφορα τεκμήρια με διαφορετικές μορφές, κάτι που μπορεί να καλύψει ακόμη και τους πιο απαιτητικούς.

Όπως είδαμε η υπογεννητικότητα μειώνει τον αριθμό των φοιτητών, επομένως και των χρηστών. Στα δυνατά σημεία των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze, όπως έχει ήδη αναφερθεί, είναι η συνεργασία με άλλα πανεπιστήμια της Ολλανδίας. Με τον τρόπο αυτό, δηλαδή μέσω του διαδανεισμού, δημιουργούνται χρήστες στις βιβλιοθήκες από άλλα πανεπιστήμια και ερευνητικά κέντρα. Σε συνδυασμό μάλιστα

με την ποικιλομορφία του υλικού, δημιουργούμε προϋποθέσεις ανάπτυξης των βιβλιοθηκών μας και αύξησης των χρηστών σε εθνικό πια επίπεδο.

Συμπεραίνουμε πως οι απειλές που προκύπτουν από τον εξωτερικό κόσμο ως προς τις βιβλιοθήκες, αν αναλυθούν και συσχετιστούν σωστά με τα δυνατά σημεία που έχουν οι βιβλιοθήκες του Hanze, αλλά και οποιεσδήποτε άλλες βιβλιοθήκες, μπορούν να μετριαστούν. Η σωστή διαχείριση και αξιοποίηση των δυνατών μας σημείων μπορεί να γίνει η λύση στις υπάρχουσες απειλές, πιθανό όμως και στις επερχόμενες.

5.6 Ευκαιρίες – Αδύνατα σημεία

Με σκοπό και πάλι να ξεπεράσουμε τις δυσκολίες στις τέσσερις βιβλιοθήκες του Hanze, θα εξετάσουμε μαζί τις ευκαιρίες που δημιουργούνται και τα αδύνατα σημεία. Πρώτα –πρώτα στα αδύνατα σημεία εντοπίζουμε το μη αυτοματοποιημένο σύστημα δανεισμού, πράγμα που στις ευκαιρίες καλύπτεται πλήρως με τη χρήση ενός αυτοματοποιημένου συστήματος δανεισμού το RFID. Ακόμη, η δημιουργία του χώρου *Knowledge Area* θα επηρεάσει άμεσα την έλλειψη ιδεών τόσο της ομάδας *μάνατζμεντ*, όσο στην έλλειψη γνώσεων και του προσωπικού σε κάποια θέματα σχετικά με τις βιβλιοθήκες. Επίσης, θα δημιουργήσει ευκαιρίες για εκπαίδευση και πληροφόρηση του ηλικιωμένου προσωπικού των βιβλιοθηκών.

Σημαντική ευκαιρία που θα βοηθήσει στην αντιμετώπιση του προβλήματος του μικρού πλήθους χρηστών στις βιβλιοθήκες *Minerva* και *Conservatorium* αποτελεί η προβολή και διαφήμιση στα κοινωνικά μέσα δικτύωσης. Με σωστό μάρκετινγκ η προσέλκυση νέων χρηστών μέσω των κοινωνικών μέσων δικτύωσης μπορεί να χαρακτηριστεί εύκολη. Ταυτόχρονα, αποδυναμώνεται και η γενικότερη έλλειψη διαφήμισης από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης. Αρχικά διαμέσου όλων αυτών των μέσων, facebook, twitter, κ.ά., οι βιβλιοθήκες εκσυγχρονίζονται και έρχονται πιο κοντά στους φοιτητές, οι οποίοι είναι φανατικοί χρήστες αυτών των μέσων. Είναι σημαντικό να αναφερθεί, πως η χρήση του *WorldCat* και η προώθηση του *open access* υλικού θα δημιουργήσει σίγουρα θετική εικόνα τόσο στη συνολική εικόνα των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου, αλλά θα βοηθήσει τις συγκεκριμένες δύο βιβλιοθήκες.

Το νέο πρόγραμμα παρουσιάσεων και σεμιναρίων θα αντιμετωπίσει το πρόβλημα της ελλιπούς γνώσης χρήσης της ψηφιακής συλλογής. Τέλος, η χρήση του *WorldCat* και των *open access* άρθρων βοηθούν τις βιβλιοθήκες να αντιμετωπίσουν με τη συνεχή παροχή νέου υλικού στους φοιτητές, στους ερευνητές και στους ακαδημαϊκούς την οικονομική κρίση. Όπως έχει αναφερθεί, ο προϋπολογισμός των πανεπιστημίων και ακόμη περισσότερο των βιβλιοθηκών δυστυχώς μικραίνει συνεχώς, μέσω αυτών των υπηρεσιών όμως, θα καταφέρουν οι βιβλιοθήκες του Hanze να είναι ανταγωνιστικές, να κρατήσουν το υψηλό επίπεδο υπηρεσιών που έχουν ήδη δημιουργήσει και να προσελκύσουν νέους χρήστες.

5.7 Εμπειρικά Αποτελέσματα

Η γενική εικόνα που δημιουργήθηκε και καταλήξαμε στο συγκεκριμένο πενταετές πλάνο ανάπτυξης των τεσσάρων βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze, σχετίζεται άμεσα με την ανάλυση Swot που παρατέθηκε, αλλά και από την εμπειρία στη βιβλιοθήκη WiebengaComplex. Όπως έχει ήδη αναφερθεί, το πανεπιστήμιο Hanze διαθέτει τέσσερις βιβλιοθήκες, εκ των οποίων η μία είναι η Κεντρική, και οι υπόλοιπες τρεις ανήκουν σε κάποια σχολή. Πρόκειται για τις βιβλιοθήκες Minerva και Conservatorium, οι οποίες είναι για την Τέχνη και τη Μουσική, αντίστοιχα. Επίσης, υπάρχει η βιβλιοθήκη WiebengaComplex, η οποία αναφέρεται σε ιατρικές και θετικές επιστήμες. Η εμπειρία που είχαμε κατά τη διάρκεια της πρακτικής άσκησης στη βιβλιοθήκη WiebengaComplex, αλλά και η συμμετοχή σε διάφορα σεμινάρια πληροφοριακού γραμματισμού στους χρήστες των βιβλιοθηκών δημιούργησε μία ολοκληρωμένη εικόνα, ύστερα και από την ανάλυση swot στην οποία έχουμε προβεί.

Οι βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze διαθέτουν μεγάλη δυναμική, καθώς και διαθέσιμους χρήστες για ορθή και δημιουργική χρήση των βιβλιοθηκών. Πιο συγκεκριμένα, αναφερόμαστε στο πλούσιο και ποικίλο υλικό που διαθέτουν, στις διαθέσιμες υπηρεσίες, στη διάθεση του προσωπικού και στη διάθεση των χρηστών. Ακόμη, ιδιαίτερα σημαντική είναι και η συμβολή του ίδιου του πανεπιστημίου στην ανάπτυξη των βιβλιοθηκών.

Όπως προκύπτει από την ανάλυση, σε μία τεχνολογικά εξελιγμένη κοινωνία, όπου οι ανάγκες συνεχώς αυξάνονται, οι απαιτήσεις μεγαλώνουν και η τεχνολογική ανάπτυξη προχωράει με ιδιαίτερα γρήγορους ρυθμούς, οι βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου και κατά συνέπεια οι υπηρεσίες τους, πρέπει να είναι σε ετοιμότητα για να διαχειριστούν τόσο την τεχνολογία και τις ανάγκες που αυτή δημιουργεί, όσο και τον όγκο των πληροφοριών που πολλαπλασιάζεται. Αυτόματα οι βιβλιοθήκες έχουν να αντιμετωπίσουν τη μετάβαση από την κλασική βιβλιοθηκονομία, στη σύγχρονη με ιδιαίτερη αναφορά στις ψηφιακές υπηρεσίες και την διαχείριση των προσφερόμενων πληροφοριών μέσω αυτών.

Με βάση αυτή την παράμετρο προτείνεται το εν λόγω πλάνο ανάπτυξης των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών. Σκοπός μας είναι να συντηρήσουμε στις βιβλιοθήκες του Hanze τα δυνατά σημεία που έχουν εντοπιστεί, να τα ενδυναμώσουμε και να δημιουργήσουμε καινούργια. Αυτό θα επιτευχθεί με τον σωστό προγραμματισμό και την ανάλογη ανάλυση απαιτήσεων των επιρροών που δέχονται οι βιβλιοθήκες. Ουσιαστικά πρόκειται για την ανάλυση των αδύνατων σημείων των βιβλιοθηκών αλλά και των απειλών που δημιουργούνται από εξωτερικούς παράγοντες. Το αποτέλεσμα αυτής της ανάλυσης είναι ότι πρέπει να επικεντρωθούμε στις νέες τεχνολογίες και στην εκπαίδευση των χρηστών μας. Έτσι, θα επιτύχουμε τόσο την ανάπτυξη νέων υπηρεσιών, όσο και τη δημιουργία εκπαιδευμένων χρηστών.

Δημιουργούνται παράλληλα ευκαιρίες, τις οποίες πρέπει να εκμεταλλευτούμε για να δημιουργήσουμε τις επιθυμητές νέες υπηρεσίες. Έτσι, εκμεταλλευόμενοι την τεχνολογία και την ανάπτυξη αυτής, μας δίνετε η ευκαιρία να δημιουργήσουμε περισσότερες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, μέσω των οποίων οι βιβλιοθήκες μας θα εκσυγχρονιστούν, θα γίνουν περισσότερο δελεαστικές για τους χρήστες, θα δείξουν πιο εύκολα το έργο τους στο ίδιο το πανεπιστήμιο αλλά θα μπορέσουν και να προωθηθούν ευκολότερα και στην υπόλοιπη ακαδημαϊκή κοινότητα.

Εν κατακλείδι, η συνολική εμπειρία από τη βιβλιοθήκη WiebengaComplex και η ανάλυση που έγινε στην ανάλυση Swot δημιουργούν μία πολύ θετική εικόνα για τις βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze. Επίσης, διακρίνεται η ανάγκη των ίδιων των εργαζομένων στις βιβλιοθήκες, είτε είναι βιβλιοθηκονόμοι είτε όχι, για να συνδράμουν ενεργά στην εξέλιξη των βιβλιοθηκών. Επικεντρώνονται στις ανάγκες των χρηστών – προπτυχιακών, μεταπτυχιακών, διδακτορικών, ακαδημαϊκών - με σκοπό να τους ικανοποιήσουν όλους. Τίθενται μεσοπρόθεσμοι και μακροπρόθεσμοι στόχοι και όλοι συνδράμουν στην επίτευξη αυτών. Τέλος, είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι η διευθύντρια του πανεπιστημίου Hanze είναι υπέρ των νέων αλλαγών που προτείνονται και συμμετέχει ενεργά στην επίτευξη των στόχων των βιβλιοθηκών.

6. Πενταετές Πρόγραμμα Ανάπτυξης Υπηρεσιών 2014 - 2019

Το πανεπιστήμιο Hanze έχει τέσσερις βιβλιοθήκες, μία κεντρική και τρεις περιφερειακές (εντός πανεπιστημίου) τις WiebengaComplex, Minerva και Conservatorium. Κάθε μία από αυτές εξυπηρετούν συγκεκριμένα επιστημονικά πεδία, αναλόγως των σχολών που απευθύνονται. Τόσο οι ίδιες οι βιβλιοθήκες, ως φυσικοί χώροι και το υλικό αυτών, όσο και οι υπηρεσίες τους, αποτελούν μέρος της ακαδημαϊκής διαδικασίας που ακολουθείται στο πανεπιστήμιο. Οι υπηρεσίες τους αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εκπαιδευτικής διαδικασίας, καθότι λειτουργούν συμπληρωματικά, ενώ ταυτόχρονα προάγουν και την επιστημονική έρευνα. Προσαρμόζοντας, λοιπόν, τις προσφερόμενες υπηρεσίες στη ραγδαία τεχνολογική εξέλιξη, αλλά δημιουργώντας και νέες μπορούμε να οδηγηθούμε σε ένα ανταγωνιστικό περιβάλλον υπηρεσιών, καθώς και να δημιουργήσουμε πλεονέκτημα στο πανεπιστήμιο έναντι άλλων.

Προκειμένου να προγραμματίσουμε και να υλοποιήσουμε ένα πλάνο ανάπτυξης των βιβλιοθηκών του Hanze, σε βάθος χρόνου πέντε ετών, θα πρέπει να προσδιορίσουμε αρχικά τα βασικά επίπεδα στα οποία θα κινηθούν οι προτεινόμενες αλλαγές. Τα επίπεδα στα οποία και με εξάρτηση από τα οποία σχεδιάζονται οι αλλαγές είναι:

- Η εναρμόνιση με την τεχνολογία – τάσεις στον βιβλιοθηκονομικό χώρο
- Οι ανάγκες του πανεπιστημίου Hanze
- Η εκπαίδευση των χρηστών
- Πλήρης αξιοποίηση του υπάρχοντος προσωπικού
- Προϋπολογισμός

6.1 Σχεδιασμός πρώτου έτους

Προσπαθώντας να αντιμετωπίσουμε και να προσαρμοστούμε στη δυσμενή οικονομική κατάσταση που επικρατεί σε όλη την Ευρώπη, κρίνεται σκόπιμο αρχικά να εκμεταλλευτούμε κάθε είδους ελεύθερη πρόσβαση σε υλικό και σε μέσο επικοινωνίας. Στόχος του πρώτου έτους του στρατηγικού σχεδίου ανάπτυξης των βιβλιοθηκών του Hanze είναι η συντήρηση των δυνατών σημείων που έχουν εντοπιστεί, η προβολή και των τεσσάρων βιβλιοθηκών και η προώθηση της ελεύθερης πρόσβασης.

Αρχικά για να μπορέσουμε να κρατήσουμε τα δυνατά σημεία των τεσσάρων βιβλιοθηκών ως έχουν, θα πρέπει να αντιμετωπίσουμε δυναμικά τις απειλές. Το καλό προφίλ των βιβλιοθηκών είναι το κλειδί στην επιτυχία αυτού του στόχου μας. Συντηρώντας αυτή την καλή σχέση, θα πρέπει παράλληλα να ολοκληρώσουμε και το έργο που έχουμε ήδη ξεκινήσει με το RefWorks για να μη δυσαρεστηθεί κανείς. Όπως έχει αναφερθεί το RefWorks είναι ένα σημαντικό εργαλείο – υπηρεσία. Η ορθή ολοκλήρωση και χρήση του στις βιβλιοθήκες θα κρατήσει τον πήχη αξιολόγησης των βιβλιοθηκών μας ως έχει ή πιθανό να τον ανεβάσει.

Επίσης, στο πλαίσιο του πρώτου έτους του σχεδιασμού μας συμπεριλαμβάνεται και η συνεργασία των βιβλιοθηκών με άλλες βιβλιοθήκες. Θα πρέπει να συνεχιστεί ο διαδανεισμός υλικού, ώστε έμμεσα να γίνεται και προβολή των βιβλιοθηκών. Πρόκειται για ένα είδος προβολής χωρίς όμως να περιλαμβάνεται εμπορικός σκοπός με την έννοια της διαφήμισης. Ακόμη, προβλέπεται συνέχιση της συνεργασίας με τη βιβλιοθήκη RUG, σταθερά με συνδρομή για 150 μέλη. Πιθανό να γίνεται σαφές ότι δεν θα δοθούν περισσότερα χρήματα από όσα ήδη δίνονται από τον προϋπολογισμό για την υπηρεσία αυτή, στο πρώτο μέρος του αναπτυξιακού σχεδιασμού μας.

Το μεγαλύτερο μέρος του οικονομικού προϋπολογισμού για τις τέσσερις βιβλιοθήκες θα αξιοποιηθεί στην αγορά νέου υλικού (έντυπου και οπτικοακουστικού). Η απόφαση αυτή, στην πρώτη φάση του σχεδιασμού εξυπηρετεί το δυνατότερο σημείο των βιβλιοθηκών, δηλαδή την ποικιλομορφία και το μέγεθος της συλλογής μας. Πιο συγκεκριμένα, ο οικονομικός προϋπολογισμός και για τις τέσσερις βιβλιοθήκες είναι ένας και έπειτα διαμοιράζεται βάση των αναγκών της εκάστοτε βιβλιοθήκης. Ο σχεδιασμός περιλαμβάνει την μεγαλύτερη ανάπτυξη των συλλογών των βιβλιοθηκών Minerva και Conservatorium. Η βιβλιοθήκη

Conservatorium απευθύνεται στη σχολή Μουσικών Σπουδών και η βιβλιοθήκη Minerva στην Καλών Τεχνών. Πρόκειται για δύο βιβλιοθήκες, οι οποίες πρέπει να στηρίξουν καλλιτεχνικές σπουδές, με ένα ιδιαίτερο είδος υλικού, αλλά και με άμεση ανάγκη για απόκτηση ψηφιακού υλικού ιδιαίτερα για τις μουσικές σπουδές. Αυτές οι δύο βιβλιοθήκες επιλέχθηκαν για έναν ακόμη λόγο, για να τους δοθεί η ευκαιρία να αυξήσουν τον αριθμό των χρηστών τους, που είναι αρκετά χαμηλότερος συγκριτικά με την κεντρική βιβλιοθήκη και την βιβλιοθήκη WiebengaComplex.

Στο πλάνο που δημιουργήθηκε για το πρώτο έτος κρίνεται απαραίτητη η συντήρηση του εξοπλισμού των βιβλιοθηκών. Στον εξοπλισμό συγκαταλέγονται οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές του προσωπικού και των χρηστών, οι εκτυπωτές και τα φωτοτυπικά μηχανήματα. Τα μηχανήματα αυτά προσφέρουν σημαντικές υπηρεσίες και ειδικά οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές στηρίζουν ιδιαίτερα την εναρμόνιση των βιβλιοθηκών με την τεχνολογική ανάπτυξη. Επίσης, θα γίνουν αλλαγές στην πολιτική των βιβλιοθηκών, οι οποίες θα προσαρμοστούν περισσότερο στις ανάγκες και τις ιδιαιτερότητες της κάθε βιβλιοθήκης. Κάτι τέτοιο, βέβαια, δεν συνεπάγεται την αναίρεση των βασικών σημείων της κοινής πολιτικής αυτών που εφαρμόζεται χρόνια.

Όπως προκύπτει ήδη από κάποιες από τις παραπάνω εργασίες που θα πραγματοποιηθούν στον πρώτο χρόνο του πλάνου ανάπτυξης, κρίνεται αναγκαία περισσότερο από κάθε άλλη φορά, η προβολή των βιβλιοθηκών. Ουσιαστικά πρόκειται για την προβολή των υπηρεσιών τους και την ευκαιρία για παρουσίαση του νέου υλικού. Η τεχνολογία στο σημείο αυτό δίνει απλόχερα ένα πολύ σημαντικό πλεονέκτημα, την άμεση, απευθείας, επίκαιρη, χωρίς περιορισμούς και χωρίς κόστος προβολή.

Στόχος των βιβλιοθηκών είναι η χρήση όλων των μέσων κοινωνικής δικτύωσης με μοναδικό σκοπό την προβολή των υπηρεσιών τους και την προσέγγιση του μεγαλύτερου πλήθους των χρηστών με έναν τρόπο πολύ κοντά σε αυτούς. Έτσι, επιτυγχάνουμε τόσο την προβολή, όσο και εκσυγχρονισμό των βιβλιοθηκών του Hanze. Ακόμη, δίνεται η ευκαιρία μέσω των μέσων να διασυνδεθούμε με άλλους φορείς, βιβλιοθήκες, οργανισμούς, κτλ και να δημιουργήσουμε μελλοντικά νέες συνεργασίες. Παράλληλα συμπεριλαμβάνοντας στην ανάπτυξη των βιβλιοθηκών και

τις ανάγκες του πανεπιστημίου Hanze, μέσω της προβολής αυτής, προβολή χωρίς σύνορα, προβάλλεται και το ίδιο το πανεπιστήμιο και το επίπεδο αυτού.

Περίληπτικά θα λέγαμε ότι η προβολή μέσω των κοινωνικών δικτύων βοηθά πολυεπίπεδα τις βιβλιοθήκες και το πανεπιστήμιο. Αρχικά εναρμονίζεται πλήρως με την τεχνολογία και τις τάσεις σε αυτήν. Βοηθά στην κάλυψη βασικής ανάγκης του πανεπιστημίου, την προσέλκυση νέων φοιτητών και ταυτόχρονα δημιουργείται ολόκληρη διαφημιστική προβολή και προώθηση των υπηρεσιών με μηδενικό κόστος.

Στους στόχους επίσης για τον πρώτο χρόνο είναι η προώθηση της ανοιχτής πρόσβασης (open access). Πρόκειται για μία από τις σημαντικότερες ευκαιρίες που δημιουργούνται στις βιβλιοθήκες του Hanze. Η ανοιχτή πρόσβαση σε ακαδημαϊκό και επιστημονικό υλικό τα τελευταία χρόνια στον βιβλιοθηκονομικό κόσμο συζητιέται ιδιαίτερα. Συναντώνται φανατικού υπέρμαχοι, αλλά και φανατικοί εχθροί. Οι δύο κατηγορίες αυτές των οπαδών, προφανώς και εξυπηρετούν διαφορετικούς σκοπούς.

Στην περίπτωση των βιβλιοθηκών του Hanze, ανοιχτή πρόσβαση προσφέρει μόνο πλεονεκτήματα. Προάγεται η γνώση χωρίς περιορισμούς, δίνεται ουσιαστικά η δυνατότητα σε ερευνητές να εντοπίζουν υλικό που τους βοηθάει ιδιαίτερα στην εξέλιξη της επιστήμης τους χωρίς να απαιτείται οικονομική διαθεσιμότητα. Επίσης, βοηθάει τις ακαδημαϊκές βιβλιοθήκες να έχουν ένα πολύ σημαντικό μέρος γνώσης χωρίς να αναγκάζονται να επιλέγουν εξαιτίας της οικονομικής δυσχέρειάς τους. Ανοίγεται ένα φάσμα επιστημών, ιδεών, ερευνών, το οποίο κάνει την πληροφόρηση πιο προσβάσιμη και τις βιβλιοθήκες κέντρα πληροφόρησης με ισχυρό υλικό.

Μέσω των open access δημοσιεύσεων οι βιβλιοθήκες του Hanze προτίθενται να ενημερώσουν αρχικά τους χρήστες τους για αυτή την ευκαιρία που αναπτύσσεται ραγδαία τα τελευταία χρόνια, αλλά και μελλοντικά να τους εκπαιδεύσουν με σκοπό την ορθή και στοχευμένη χρήση. Η ανοιχτή πρόσβαση κρίνεται αναγκαία για το πρώτο μέρος του πενταετούς πλάνου ανάπτυξης των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze. Αυτό προκύπτει αρχικά από την ανάγκη για την προβολή μια νέας υπηρεσίας των βιβλιοθηκών στο πρώτο έτος, από την ανάγκη παράλληλης

πορείας με την υπόλοιπη βιβλιοθηκονομική κοινότητα, αλλά και από την επιβολή της δύσκολης οικονομικής κατάστασης.

Συνοψίζοντας, στο πρώτο έτος του πενταετούς πλάνου ανάπτυξης συναντάται η συντήρηση των δυνατών σημείων των βιβλιοθηκών, όπως αυτά έχουν αναπτυχθεί προηγουμένως. Επίσης, γίνεται σαφής η προβολή των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών μέσω των κοινωνικών μέσων δικτύωσης και τέλος η προώθηση της ανοιχτής πρόσβασης.

6.2 Σχεδιασμός δεύτερου και τρίτου έτους

Υλοποιώντας τον προγραμματισμό του πρώτου έτους, περνάμε στο δεύτερο και τρίτο έτος με κοινό σχεδιασμό, προκειμένου να αναπτύξουμε νέες υπηρεσίες στις βιβλιοθήκες, να εκπαιδύσουμε το προσωπικό και τους χρήστες. Επίσης, για το δεύτερο εξάμηνο του τρίτου έτους προβλέπεται η επέκταση του ρόλου των βιβλιοθηκών στο πανεπιστήμιο Hanze.

Η ανάγκη για δημιουργία νέων υπηρεσιών στις βιβλιοθήκες του εντοπίζεται από την ανάλυση swot που έχει γίνει παραπάνω. Στο πλαίσιο του προγραμματισμού για τα δύο αυτά έτη εντάσσεται η ανάγκη για συνεργασία με άλλα πανεπιστημιακά ιδρύματα, αλλά και άλλους φορείς με σκοπό την πρόσβαση σε νέο υλικό. Στόχος μας είναι μέσα από τις συνεργασίες αυτές να ενδυναμώσουμε την υπάρχουσα υπηρεσία του δανεισμού και να ξεφύγουμε από την αυτάρκεια. Επιτυγχάνεται έτσι μία δυνατή υπηρεσία, που ταυτόχρονα προωθεί τις βιβλιοθήκες μας και δίνει τη δυνατότητα στους δικούς μας χρήστες να γίνονται χρήστες όλο και περισσότερων βιβλιοθηκών.

Μία ακόμη σημαντική υπηρεσία που βρίσκεται ήδη στο αρχικό στάδιο, είναι η δημιουργία ενός νέου και εύχρηστου καταλόγου, το WorldCat. Αυτή η νέα βάση δεδομένων στο χρονικό περιθώριο των δύο αυτών ετών, θα αναπτυχθεί πλήρως, θα συγχρονιστεί απόλυτα με τον κατάλογο των βιβλιοθηκών και θα προσπαθήσουμε να επιλυθούν όλα τα προβλήματα που υπάρχουν ήδη ή και αυτά που θα προκύψουν.

Παράλληλα, θα ολοκληρώνονται οι εργασίες για το νέο αυτοματοποιημένο σύστημα δανεισμού, το RFID. Η χρήση του RFID στοχεύει σε τρία πολύ σημαντικά πράγματα, στον πλήρη εκσυγχρονισμό της υπηρεσίας του δανεισμού, στην ελευθερία των βιβλιοθηκονόμων να ασχοληθούν με περισσότερο ποιοτικές υπηρεσίες στη βιβλιοθήκη και στην ευκολότερη διασύνδεση της συλλογής μας με τη βάση δεδομένων WorldCat. Στην εποχή όπου όλοι αναζητούμε τη γρήγορη και εύκολη πρόσβαση και εξυπηρέτηση, το RFID έρχεται να καλύψει αυτήν την ανάγκη. Με το αυτοματοποιημένο σύστημα οι χρήστες θα είναι σε θέση να δανείζονται μόνοι τους το υλικό που επιλέγουν, χωρίς τον παραδοσιακό τρόπο αναμονής στο γκισέ του βιβλιοθηκονόμου. Πρόκειται για ένα εύχρηστο και λειτουργικό περιβάλλον, το οποίο δεν θα δυσκολέψει τον χρήστη, ενώ παράλληλα θα απελευθερώσει τον βιβλιοθηκονόμο. Κάτι τέτοιο δεν σημαίνει ότι θα χαθεί η

παραδοσιακή υπηρεσία δανεισμού, απλά θα αποδεσμευτούν κάποια άτομα, τα οποία θα αξιοποιηθούν σε άλλες υπηρεσίες των βιβλιοθηκών. Επίσης, με τη χρήση του RFID οι βιβλιοθήκες του Hanze θα μπορέσουν ευκολότερα να ενταχθούν στη κοινότητα του WorldCat και της OCLC.

Μία ακόμη νέα υπηρεσία που πρόκειται να υλοποιηθεί τη διετία αυτή είναι η εξυπηρέτηση χρηστών – βοήθεια για εύρεση υλικού για εργασίες και έρευνες. Σκοπός της είναι η καλύτερη εξυπηρέτηση των αναγκών των φοιτητών προπτυχιακού, κυρίως όμως μεταπτυχιακού και διδακτορικού επιπέδου. Ιδιαίτερη προσοχή θα δίνεται στις ανάγκες των ερευνητών. Για την καλύτερη λειτουργία αυτής της υπηρεσίας θα γίνονται και παρουσιάσεις νέου υλικού ανά επιστημονικό πεδίο. Έτσι, οι ενδιαφερόμενοι θα έχουν συνεχή εικόνα του τρέχοντος, του νέου και του προσεχούς υλικού στο οποίο θα έχουν πρόσβαση μέσω των βιβλιοθηκών.

Η υπηρεσία αυτή βοηθάει την ίδια στιγμή και την επίτευξη ενός άλλου στόχου για το τέλος της εν λόγω διετίας, την επέκταση του ρόλου των βιβλιοθηκών στο πανεπιστήμιο Hanze. Στο πλάνο μας είναι η προώθηση των βιβλιοθηκών στην εκπαιδευτική διαδικασία με πιο ενεργό ρόλο. Προγραμματίζονται να πραγματοποιηθούν για το λόγο αυτό διάφορα σεμινάρια και παρουσιάσεις. Πρόκειται ουσιαστικά να δημιουργηθεί μία νέα υπηρεσία e-learning, μέσω της οποίας οι βιβλιοθήκες θα υποστηρίζουν πιο ενεργά τα προγράμματα σπουδών και θα λαμβάνουν μέρος στην εκπαίδευση. Στόχος είναι να αναπτύξουμε τις βιβλιοθήκες ως σύγχρονα κέντρα πληροφόρησης ενδοπανεπιστημιακά, αλλά ταυτόχρονα να γίνουν και μέρος της ίδιας της εκπαίδευσης και παιδείας των φοιτητών του Hanze.

Όπως αναφέρθηκε στην αρχή του προγραμματισμού για το δεύτερο και τρίτο έτος του πλάνους ανάπτυξης, τη διετία αυτή θα πραγματοποιηθούν σεμινάρια πληροφοριακού γραμματισμού των χρηστών καθώς και σεμινάρια επιμόρφωσης των υπαλλήλων των τεσσάρων βιβλιοθηκών. Στα δυνατά σημεία των βιβλιοθηκών εντοπίσαμε την πραγμάτωση διακοσίων σεμιναρίων αυτού του τύπου. Στόχος είναι να αυξηθούν κατά 50% για κάθε ένα από τα δύο έτη, ώστε κλείνοντας η διετία να έχουν εκπαιδευτεί οι περισσότεροι χρήστες. Στο πλαίσιο αυτών των σεμιναρίων οι χρήστες θα μάθουν να χρησιμοποιούν όλες τις υπηρεσίες και των τεσσάρων βιβλιοθηκών του Hanze, είτε πρόκειται για παλιές είτε για νέες. Δίνεται η ευκαιρία

να προετοιμάσουμε τους χρήστες ώστε ο νέες μας υπηρεσίες να ενταχθούν ομαλά και γρήγορα στις προτιμήσεις τους.

Ακόμη θα εκπαιδευτούν ώστε να μπορούν να προσδιορίζουν τις ανάγκες τους και ως εκ τούτου να μπορούν να επιλέγουν την κατάλληλη πληροφοριακή πηγή. Θα είναι σε θέση να σχεδιάζουν και να υλοποιούν μία αναζήτηση με στρατηγική, ώστε να καταλήγουν σε αποτελέσματα σχετικά, σύγχρονα και κατάλληλα. Οι χρήστες με το πέρας των σεμιναρίων πληροφοριακού γραμματισμού θα είναι σε θέση να προσδιορίζουν την ανάγκη τους, να αναζητούν, να εντοπίζουν, να αξιολογούν και να διαχειρίζονται σωστά την ανακτώμενη πληροφορία.

Παράλληλα με την εκπαίδευση των χρηστών και προκειμένου να εξελίξουμε τις υπηρεσίες και την ποιότητα των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze, θα αρχίσει και ένα πρόγραμμα επιμόρφωσης –συνεχιζόμενης εκπαίδευσης του προσωπικού. Το πρόγραμμα θα χωρίζεται σε δύο επίπεδα, στο ένα θα ενταχθούν οι βιβλιοθηκονόμοι υπάλληλοι των βιβλιοθηκών και στο άλλο επίπεδο οι υπάλληλοι που εργάζονται στις βιβλιοθήκες και έχουν άμεση επαφή με το κοινό ή με περισσότερο βιβλιοθηκονομικά θέματα. Ο διαχωρισμός αυτός γίνεται ώστε να προχωρήσουν παράλληλα με τις εξελίξεις της βιβλιοθηκονομικής κοινότητας οι πτυχιούχοι βιβλιοθηκονόμοι, να μπορέσουν να εκσυγχρονίσουν τις γνώσεις τους και να εφαρμόσουν τα νέα δεδομένα στις βιβλιοθήκες του Hanze. Για το λόγο αυτό κρίνεται αναγκαία η συμμετοχή τους σε σεμινάρια, ημερίδες και συνέδρια βιβλιοθηκονομικού χαρακτήρα αλλά και σε αντίστοιχα πληροφορικού – τεχνολογικού χαρακτήρα.

Από την άλλη πλευρά οι υπόλοιποι θα πρέπει να επιμορφωθούν σε περισσότερο βιβλιοθηκονομικές τεχνικές, για να μπορούν να υποστηρίξουν τις υπηρεσίες. Την ίδια στιγμή τους δίνεται η ευκαιρία να οικειοποιηθούν τα συστήματα βιβλιοθηκών, αλλά και να αποκτήσουν άποψη πάνω σε θέματα βιβλιοθηκών με σκοπό και πάλι να συμμετέχουν πιο ενεργά στο έργο των βιβλιοθηκών.

Μαζί με τα σεμινάρια επιμόρφωσης που αναφέρθηκαν, θα πραγματοποιούνται και μαθήματα εκμάθησης υπολογιστών με στόχο να βοηθηθούν οι υπάλληλοι των βιβλιοθηκών που είναι μεγαλύτερης ηλικίας. Τα μαθήματα θα λειτουργήσουν σε δύο κύκλους, στο πρώτο έτος της διετίας, και πιο συγκεκριμένα στο πρώτο εξάμηνο, θα

πραγματοποιηθούν 40 ώρες εκμάθησης υπολογιστών. Στο πρόγραμμα των μαθημάτων θα περιλαμβάνεται η βασική χρήση του πακέτου Microsoft Office αλλά και αντίστοιχων πακέτων ανοιχτού λογισμικού, καθώς και τεχνικές αναζήτησης στο διαδίκτυο, διαχείριση απλών τεχνικών προβλημάτων του υπολογιστή ή του δικτύου και πληροφοριακών συστημάτων διαχείρισης γνώσεων και χρηστών.

Στο δεύτερο κύκλο των μαθημάτων, ο οποίος θα υλοποιηθεί στο πρώτο εξάμηνο του δεύτερου έτους της διετίας, θα πραγματοποιηθούν και πάλι 40 ώρες διδασκαλίας. Στα μαθήματα αυτού του κύκλου θα περιλαμβάνονται τα εξής: εκμάθηση του προγράμματος *Photoshop* (βασικό επίπεδο) για δημιουργία αφισών, φυλλαδίων και προγραμμάτων εκδηλώσεων, τεχνικές επίλυσης τεχνικών προβλημάτων δικτύου και υπολογιστή δεύτερου επιπέδου και προγράμματα ανοιχτής πρόσβασης. Τα μαθήματα και των δύο κύκλων θα πραγματοποιούνται στην αίθουσα υπολογιστών της κεντρικής βιβλιοθήκης του πανεπιστημίου Hanze και θα γίνονται τρεις φορές την εβδομάδα με διάρκεια μίας ώρας. Οι υπάλληλοι που θα συμμετέχουν θα δηλώνουν την ώρα που θα παρευρεθούν νωρίτερα, κι αυτό για να υπάρχει διαθεσιμότητα θέσεων και θα γίνεται υποχρεωτικά στη διάρκεια του ωραρίου εργασίας τους.

Κλείνοντας το πλάνο ανάπτυξης για το δεύτερο και τρίτο χρόνο του πενταετούς πλάνου ανάπτυξης των βιβλιοθηκών του Hanze θα έχουμε πετύχει τρία πολύ βασικά πράγματα: θα έχουμε νέες υπηρεσίες, εκπαιδευμένους χρήστες, εκπαιδευμένο προσωπικό. Η επιτυχία αυτών των έργων αναβαθμίζει ακόμη περισσότερο το επίπεδο των βιβλιοθηκών του Hanze. Όπως έχουμε ήδη αναφέρει, θέλουμε να κρατήσουμε τα δυνατά στοιχεία των βιβλιοθηκών και μέσα από ένα δυναμικό πλάνο ανάπτυξης να καταφέρουμε να εξελιχθούμε σε ένα μεγάλο βαθμό σε όλα τα επίπεδα.

6.3 Σχεδιασμός τέταρτου έτους

Για το τέταρτο έτος του πλαισίου ανάπτυξης των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze προγραμματίζονται πέντε πολύ σημαντικές εργασίες. Αξιοποιώντας πλήρως τον οικονομικό προϋπολογισμό για το έτος αυτό θα προβούμε σε ξεκαθάρισμα των συνδρομών μας σε βάσεις δεδομένων και θα δημιουργηθούν νέες συνδρομές. Επίσης, θα δημιουργηθεί τμήμα συντήρησης υλικού, ενώ θα γίνει παύση της εξωτερικής ανάθεσης. Θα συγκεντρώσουμε όλη τη γκρίζα βιβλιογραφία του πανεπιστημίου και θα την ψηφιοποιήσουμε. Ακόμη, θα γίνουν αγορές ηλεκτρονικών υπολογιστών και θα γίνει ένα πρόγραμμα προώθησης – διαφήμισης της σπάνιας συλλογής μας καθώς και των ειδικών συλλογών που διατίθενται στις βιβλιοθήκες του Hanze.

Προσπαθώντας να παρέχουμε ποιοτικό, επαρκές και σχετικό υλικό αποφασίστηκε να γίνει μία έρευνα σχετικά με τη χρήση των βάσεων δεδομένων στις οποίες έχουμε πρόσβαση . από την έρευνα αυτή θέλουμε να κρατήσουμε στατιστικά στοιχεία που έχουν να κάνουν με τη χρήση τους, τη συχνότητα χρήσης δηλαδή, και με τα downloads άρθρων που γίνονται από τους χρήστες. Με αυτόν τον τρόπο θα μπορούσαμε να εντοπίσουμε εκείνες τις βάσεις στις οποίες ενώ έχουμε πρόσβαση, τελικά δεν χρησιμοποιούνται από τους χρήστες ή χρησιμοποιούνται ελάχιστα. Έτσι, θα είμαστε σε θέση να επιλέξουμε ποιες θα ήταν οικονομικά ωφέλιμο να διακόψουμε τη συνδρομή. Παράλληλα, θα κάνουμε ηλεκτρονική έρευνα (online survey) αποστέλλοντας e-mails σε όλους τους χρήστες και των τεσσάρων βιβλιοθηκών, με στόχο την καταγραφή των αναγκών τους για πληροφόρηση. Έπειτα από τη συγκομιδή των ερωτηματολογίων, θα γίνει καταγραφή και ανάλυση των αποτελεσμάτων, ώστε να δημιουργήσουμε εικόνα σχετικά με τις ανάγκες τους. Τότε θα είμαστε σε θέση να αναζητήσουμε, να αξιολογήσουμε και να αποφασίσουμε σε ποιες βάσεις δεδομένων θα δημιουργήσουμε νέες συνδρομές.

Λόγω της δύσκολης οικονομικής κατάστασης αυτή την εποχή και ενώ οι ανάγκες των βιβλιοθηκών αυξάνονται συνεχώς, η διάθεση των οικονομικών πόρων των βιβλιοθηκών είναι απαραίτητο να πηγαίνει στις υπηρεσίες των βιβλιοθηκών, στα προσφερόμενα αγαθά. Δημιουργείται έτσι η ανάγκη εξοικονόμησης χρημάτων και για το λόγο αυτό αποφασίστηκε ότι η συντήρηση του υλικού μπορεί να γίνεται στο πανεπιστήμιο. Για το λόγο αυτό και σε συνεργασία με τη σχολή Καλών Τεχνών και

το τμήμα Συντήρησης Έργων Τέχνης, θα δημιουργηθεί στη βιβλιοθήκη Minerva τμήμα συντήρησης και αποκατάστασης υλικού. Στο τμήμα αυτό θα εργάζονται δύο υπάλληλοι μη βιβλιοθηκονόμοι, οι οποίοι θα εκπαιδευτούν από τους καθηγητές του προαναφερθέντος τμήματος, ενώ προβλέπεται να παρακολουθήσουν και σεμινάρια βιβλιοδεσίας.

Η δημιουργία ενός νέου τμήματος ίσως να φαίνεται μεγάλη σε κόστος, δεδομένου όμως ότι υπάρχει χώρος για να εγκατασταθεί, τα υλικά συντήρησης και κάποια ειδικά εργαλεία-μηχανήματα θα μπουν στον προϋπολογισμό της σχολής Καλών Τεχνών και θα μετακινηθούν υπάλληλοι της κεντρικής βιβλιοθήκης, ρίχνει το κόστος κατά πολύ. Εξοικονομούνται τα χρήματα που δίνονται σε εξωτερικό συνεργάτη για τη συντήρηση, τα οποία θα διατίθενται πια στο νέο τμήμα ώστε σιγά - σιγά να γίνει ένα σύγχρονο – πρότυπο εργαστήριο συντήρησης βιβλίων και βιβλιοδεσίας. Στα μελλοντικά σχέδια μας είναι στη συνεργασία των βιβλιοθηκών με τη σχολή Καλών Τεχνών να ενταχθεί και το εκδοτικό τμήμα του πανεπιστημίου.

Μια πολύ σπουδαία εργασία που θα ξεκινήσει σε αυτό το έτος του πλάνου ανάπτυξης είναι η συγκέντρωση και οργάνωση της γκρίζας βιβλιογραφίας του πανεπιστημίου της τελευταίας δεκαετίας. Ως γκρίζα βιβλιογραφία ορίζεται το σύνολο των δημοσιευμάτων που παράγονται, συνήθως, σε μικρό αριθμό αντιτύπων και με σχετικά πρόχειρο τρόπο και διακινούνται στο εσωτερικό του οργανισμού που τα παράγει (Μπώκος, 2001). Ουσιαστικά πρόκειται για τις προπτυχιακές, μεταπτυχιακές και διδακτορικές εργασίες που παράγονται ενδοπανεπιστημιακά.

Η συγκέντρωση αυτού του όγκου τεκμηρίων θα γίνει εσωτερικά από τις τέσσερις βιβλιοθήκες, αλλά και με τη συνεργασία όλων των τμημάτων του πανεπιστημίου Hanze που πιθανό να έχουν κάποιο σχετικό υλικό. Το σύνολο της γκρίζας βιβλιογραφίας υπολογίζεται σε μερικές χιλιάδες τεκμήρια. Αφού συγκεντρωθεί όλο το υλικό, θα γίνει η καταγραφή του στον ηλεκτρονικό κατάλογο των βιβλιοθηκών, ενώ σταδιακά θα ενσωματωθεί στη συλλογή. Η διάθεση προς μελέτη - θεωρείται πληροφοριακό υλικό, οπότε και δεν δανείζεται – θα γίνεται στη βιβλιοθήκη Conservatorium , όπου και θα τοποθετηθούν όλα τα τεκμήρια.

Στα σχέδια αυτού του έτους είναι η αγορά οχτώ καινούργιων ηλεκτρονικών υπολογιστών . οι νέοι υπολογιστές θα μοιραστούν ως εξής: τέσσερις στην κεντρική

βιβλιοθήκη, δύο στη βιβλιοθήκη WiebengaComplex και από μία στις βιβλιοθήκες Conservatorium και Minerva. Ο διαμοιρασμός έγινε λαμβάνοντας υπόψη τις ανάγκες της κάθε βιβλιοθήκης, εξαρτάται δηλαδή από την επισκεψιμότητα. Βέβαια, όπως αναφέρθηκε και στο πλάνο ανάπτυξης του πρώτου έτους, θέλουμε μελλοντικά να αυξήσουμε την επισκεψιμότητα που έχουν οι βιβλιοθήκες Conservatorium και Minerva, άρα προσβλέπουμε και σε νέα αγορά εξοπλισμού για αυτές όταν κριθεί αναγκαίο.

Τέλος, στην προσδόκιμη ανάπτυξη του τέταρτου έτους εντάσσουμε τη διαφήμιση της σπάνιας συλλογής μας, όπως επίσης και των ειδικών συλλογών που διαθέτουν οι βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου Hanze. Στην καμπάνια προώθησης των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών θα ενσωματωθούν και αυτές οι δύο ειδικές κατηγορίες υπηρεσιών – υλικών. Οι βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου διαθέτουν μία μεγάλη συλλογή σπάνιου υλικού. Το υλικό αυτό χωρίζεται σε δύο μέρη, με βάση τα έτη. Το πρώτο μέρος βρίσκεται σε κλειστή αίθουσα στην κεντρική βιβλιοθήκη και το δεύτερο μέρος, σε κλειστή επίσης αίθουσα, στη βιβλιοθήκη WiebengaComplex. Ο διαχωρισμός έχει γίνει καθαρά λόγω έλλειψης μεγάλου χώρου ώστε να συγκεντρωθεί όλη συλλογή μαζί.

Επίσης, στο πανεπιστήμιο και πιο συγκεκριμένα στις εγκαταστάσεις των σχολών Μουσικών Σπουδών και Θετικών Επιστημών υπάρχουν κλειστές συνολικά δεκαεπτά ειδικές συλλογές, οι οποίες προέρχονται από δωρεές. Πρόκειται για ιδιαίτερο, συλλεκτικό και σε πολύ κατάσταση υλικό, το οποίο πια επιδιώκουμε να γνωρίσουν όλοι οι χρήστες μας, αλλά και ολόκληρη η πανεπιστημιακή κοινότητα. Μέσω της διαφήμισης αυτών των συλλογών τις προωθούμε ώστε να αρχίσουν να γίνονται προς χρήση όλο και περισσότερο, στοχεύουμε όμως και στην προσέλκυση νέων ερευνητών από άλλα πανεπιστήμια ή άλλα ιδρύματα. Πρόκειται ουσιαστικά για προώθηση των υπηρεσιών των βιβλιοθηκών, αλλά και του ίδιου του πανεπιστημίου Hanze.

6.4 Σχεδιασμός πέμπτου έτους

Στο πέμπτο και τελευταίο έτος του πενταετούς πλάνου ανάπτυξης των βιβλιοθηκών του Hanze συναντάμε επτά έργα τα οποία θα πραγματοποιηθούν. Αρχικά, και σε συνέχεια από το τέταρτο έτος, θα προχωρήσουμε στη ψηφιοποίηση της γκρίζας βιβλιογραφίας, αφού πρώτα λύσουμε κάθε εκκρεμότητα σε θέματα πνευματικών δικαιωμάτων με τους δημιουργούς αυτών των έργων. Ακόμη, θα προχωρήσουμε στη συγκέντρωση και οργάνωση της γκρίζας βιβλιογραφίας της προηγούμενης δεκαετίας από αυτή που ήδη έχουμε. Αυτό το κομμάτι του έργου, για τον εντοπισμό της ακόμη παλαιότερης γκρίζας βιβλιογραφίας, δεν έχει αυστηρά χρονικά περιθώρια καθότι θα πρέπει να καταβληθεί μεγάλη προσπάθεια για να εντοπιστεί παλιό υλικό, όπως επίσης γιατί είναι σημαντικότερη η ψηφιοποίηση των τελευταίων δέκα ετών.

Στην ανάπτυξη των βιβλιοθηκών του Hanze αποφασίστηκε να ενταχθεί η ίση αντιμετώπιση των ανθρώπων με προβλήματα όρασης. Στην κοινότητα του πανεπιστημίου Hanze υπάρχουν περίπου πενήντα άνθρωποι με σοβαρά προβλήματα όρασης ή τυφλά. Για τον λόγο αυτό, προγραμματίζεται αγορά και εγκατάσταση λογισμικού για τυφλούς σε τρεις ηλεκτρονικούς υπολογιστές στην κεντρική βιβλιοθήκη. Το πανεπιστήμιο Hanze, όπως και τα περισσότερα ευρωπαϊκά πανεπιστήμια είναι ιδιαίτερα φιλικά σε άτομα με ειδικές ανάγκες, έτσι στα πλαίσια της περισσότερο κοινωνικής πλευράς των βιβλιοθηκών θα γίνει η εν λόγω αγορά.

Επιπλέον στον προγραμματισμό του πέμπτου έτους έχει δρομολογηθεί η αναβάθμιση του συστήματος για διαχείριση του λογαριασμού του χρήστη εκτός βιβλιοθήκης (εξ αποστάσεως πρόσβαση). Στο πρακτικό – τεχνικό κομμάτι η αναβάθμιση θα κλείσει το σύστημα για μία ημέρα, κάτι που θα ανακοινωθεί μία εβδομάδα νωρίτερα στους χρήστες, ώστε να γίνουν οι απαραίτητες εργασίες. Σε πρακτικό – interface κομμάτι για τους χρήστες, θα γίνουν αλλαγές ως προς την εικόνα που βλέπουν οι χρήστες (interface), ώστε να γίνει πιο φιλικό προς αυτούς. Επίσης, θα εισαχθούν κάποιες νέες λειτουργίες όπως η δυνατότητα ερώτησης προς τον βιβλιοθηκονόμο, η δυνατότητα προβολής του υλικού που έχουν δανειστεί ως τώρα, κ.ά.

Προγραμματίζονται ομιλίες και παρουσιάσεις με κορυφαίους επιστήμονες από διάφορα επιστημονικά πεδία, καθώς και με κορυφαία στελέχη μεγάλων και επιτυχημένων επιχειρήσεων, φορέων και ιδρυμάτων. Πρόκειται για έναν κύκλο

ομιλιών, ο οποίος θα μπορέσει να παρουσιάσει στου φοιτητές του πανεπιστημίου το μέλλον των επιστημών και την πραγματικότητα στην ολλανδική και ευρωπαϊκή αγορά εργασίας. Υπολογίζεται ότι θα γίνονται δύο ομιλίες κάθε μήνα, με σκοπό να μπορέσουμε να καλύψουμε όσο το δυνατόν περισσότερους τομείς και κλάδους ειδικοτήτων. Οι ομιλίες θα πραγματοποιηθούν στην αίθουσα ομιλιών της κεντρικής βιβλιοθήκης και στο αμφιθέατρο συναυλιών της βιβλιοθήκης Conservatorium.

Στο πολιτισμικό επίσης πλαίσιο των δραστηριοτήτων των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze, θα δημιουργηθεί ένας χώρος έκθεσης στη βιβλιοθήκη Minerva. Ο εκθεσιακός αυτός χώρος θέλουμε να γίνει η πρώτη gallery στην οποία θα εκθέτουν οι φοιτητές μας τα δικά τους έργα, προσδοκούμε να γίνει η αρχή μιας λαμπρής καριέρας. Σε συνεργασία, λοιπόν, και με το τμήμα Καλών Τεχνών θα πραγματοποιούνται εκθέσεις έργων, οι οποίες θα διαφημίζονται και θα προωθούνται και από τις τέσσερις βιβλιοθήκες.

Περνώντας σε περισσότερο λειτουργικές αλλαγές στη λειτουργία των βιβλιοθηκών, για το τελευταίο έτος προβλέπεται η αλλαγή του τρόπου λειτουργίας των βιβλιοθηκών, η αλλαγή του ωραρίου λειτουργίας της κεντρικής βιβλιοθήκης και η επέκταση της «Ωρας Πληροφόρησης». Πιο συγκεκριμένα, σχετικά με την αλλαγή στον τρόπο λειτουργίας των βιβλιοθηκών, αναφερόμαστε στον τρόπο εργασίας των υπαλλήλων. Ως σκοπός τίθεται η οργάνωση των εργασιών των βιβλιοθηκών ανά τρίμηνο με υπεύθυνο ομάδας. Θα δημιουργούνται ομάδες εργασίας και θα υπάρχει team leader, για εσωτερική διοίκηση της ομάδας. Με τον τρόπο αυτό, αποσκοπούμε στην ποιοτική εργασία θέτοντας στόχους, στην ομαδικότητα, στη λήψη αποφάσεων και στον πιο ενεργό ρόλο των υπαλλήλων των βιβλιοθηκών του πανεπιστημίου Hanze στη λειτουργία της βιβλιοθήκης στην οποία εργάζονται.

Επιπλέον, η αλλαγή του ωραρίου της κεντρικής βιβλιοθήκης θα λειτουργήσει πιλοτικά για τρεις μήνες αρχικά. Το ωράριο θα αυξηθεί κατά δύο ώρες και στη διάρκεια αυτών των μηνών θα γίνεται καταγραφή του πλήθους των χρηστών που τη χρησιμοποιούν. Αν τα αποτελέσματα δείξουν ικανοποιητικό δείγμα χρηστών, η αλλαγή του ωραρίου θα γίνει μόνιμη μετά το τέλος του τριμήνου, ενώ θα ξεκινήσει αντίστοιχη πιλοτική εφαρμογή στη βιβλιοθήκη WiebengaComplex. Αναφέρθηκε επίσης αύξηση της «Ωρας Πληροφόρησης». Πρόκειται για μία υπηρεσία, όπως έχει αναφερθεί και στην ανάλυση swot παραπάνω, η οποία στοχεύει στην επίλυση

αποριών των χρηστών. Από αυτό το έτος σίγουρα θα γίνει αύξηση μίας ώρας, ώστε να υπάρχει μεγαλύτερο περιθώριο επίλυσης αποριών, προβλημάτων των φοιτητών του πανεπιστημίου Hanze. Να αναφέρουμε και πάλι ότι η υπηρεσία αυτή λειτουργεί καθημερινά σε όλες τις βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου. Καλύπτει έναν μεγάλο όγκο προβλημάτων – αποριών που δημιουργούνται στους χρήστες κατά την αναζήτηση υλικού είτε στον χώρο της βιβλιοθήκης, είτε διαδικτυακά.

7. Συμπεράσματα

Η παρούσα πτυχιακή εργασία κατάφερε με επιτυχία μέσα από έρευνα σε διάρκεια ενός εξαμήνου να εντοπίσει, να επεξεργαστεί και να παρουσιάζει όλες τις πτυχές της Swot Analysis σε θέματα που αφορούν αποκλειστικά τη βιβλιοθήκη του Hanze Πανεπιστημίου που βρίσκεται στην Ολλανδία. Στη συνέχεια με βάση τον πίνακα δεδομένων της Swot παρουσιάζεται ένα πενταετές πλάνο, ένα πρόγραμμα ανάπτυξης υπηρεσιών και ταυτόχρονα αναβάθμισης της βιβλιοθήκης. Η βιβλιοθήκη του Hanze εδώ και χρόνια θεωρείται μια από τις πιο αξιόπιστες βιβλιοθήκες πανεπιστημίων στην Ολλανδία, στηρίζοντας και βοηθώντας τους φοιτητές της με όσα μέσα και δυνατότητες έχει στη διάθεσή της.

Η προσπάθεια που έγινε σε αυτή την εργασία στοχεύει στην καλύτερη και αποτελεσματική προσπάθεια η βιβλιοθήκη να αναπτυχθεί η βιβλιοθήκη μέσα από τις αδυναμίες και τις απειλές που προέρχονται από το εξωτερικό περιβάλλον. Δεδομένου της οικονομικής κρίσης και κατά συνέπεια η μείωση του προϋπολογισμού, της έλλειψης κινήτρων για συμμετοχή στη βιβλιοθήκη και τον μεγάλο όγκο πληροφοριών που υπάρχουν στο διαδίκτυο δημιουργήθηκε ένα πρόγραμμα αξιοποίησης των δεδομένων και με σταθερά και αποφασιστικά βήματα να φτάσει σε ένα ανώτερο επίπεδο ποιότητας παροχής υπηρεσιών και εξυπηρέτησης. Προκειμένου να εξελιχθεί και να αναβαθμιστεί η βιβλιοθήκη μέσα στα επόμενα πέντε χρόνια, θα εξοπλιστεί με σύγχρονο τεχνολογικό εξοπλισμό, θα δημιουργηθούν σεμινάρια πληροφοριακού γραμματισμού και θα εξελιχτούν οι ήδη υπάρχουσες υπηρεσίες. Το νέο σύστημα ηλεκτρονικού καταλόγου WorldCat θα εξελιχθεί και θα τελειοποιηθεί για την καλύτερη εξυπηρέτηση των χρηστών. Επιπλέον θα δημιουργηθεί τμήμα συντήρησης υλικού και συγκέντρωση της γκρίζας βιβλιογραφίας. Το νέο αυτοματοποιημένο σύστημα ηλεκτρονικού δανεισμού RFID θα τεθεί άμεσα σε εφαρμογή για την αξιοποίηση του προσωπικού σε πιο αναγκαίες θέσεις εργασίας. Επίσης θα γίνει προγραμματισμός σεμιναρίων στο Open Access για να μπορούν οι φοιτητές να εκμεταλλεύονται όλες τις ελεύθερες πληροφορίες στο διαδίκτυο. Στόχος του προγράμματος είναι να φτάσει η βιβλιοθήκη σε ένα επίπεδο που θα μπορεί να θεωρηθεί τα επόμενα χρόνια ως ένα Σύγχρονο Κέντρο Πληροφόρησης.

8. Βιβλιογραφία

Παπαδημητρίου - Γεωργάκη, Δ. (2001): Marketing και Βιβλιοθήκες: ένας γάμος από συμφέρον. Σύγχρονη Βιβλιοθήκη και υπηρεσίες πληροφόρησης 7,σ. 4-16.

Μπώκος, Γ. (2001). *Εισαγωγή στην επιστήμη της πληροφόρησης*. Αθήνα: Παπασωτηρίου.

Μπώκος, Γ. (2001). *Εισαγωγή στην επιστήμη της πληροφόρησης*. Αθήνα: Παπασωτηρίου

Κανελλόπουλος, Χ.Κ. (2003). Μάνατζμεντ αποτελεσματική διοίκηση: σε επιχειρήσεις, οργανισμούς και υπηρεσίες. Αθήνα: Χαράλαμπος Π Κανελλόπουλος

Akeroyd, J. (2001). The future of academic libraries. *Marketing Intelligence & Planning*. 53, (3), 79-84. Ανακτήθηκε 10 Ιουλίου, 2013, από Emerald.

Bittlingmayer, G., & Hazlett, T. W. (2002). "Open access:" the ideal and the real. *Telecommunications policy*. 26, (5-6), 295-310. Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου, 2013, από Science Direct.

Brink, H., & Andersen, L. (2010). Danish libraries in WorldCat – and ordering facilities to ten Danish libraries. *Interlending & Document Supply*. 38, (3), 147-151. Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου, 2013, από Emerald.

Collins, J. (2005). The future of academic publishing: What is open access?. *Journal of the American College of Radiology*. 2, (4), 321-326. Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου, 2013, από Science Direct.

Cryer, E. (2011). Incorporating open access into libraries. *Serials review*. 37, (2), 103-107. Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου, 2013, από Science Direct.

Dodsworth, E. (1998) Marketing Academic Libraries:a necessary plan. *The Journal of Academic Librarianship*, June, p.320-322.

El-Sherbini, M. (2007). Open WorldCat and Its Impact on Academic Libraries. *The Journal of Academic Librarianship*. 33, (1), 56-66. Ανακτήθηκε 14 Οκτωβρίου, 2013, από Science Direct.

Gaulé, P., & Maystre, N. (2011). Getting cited: Does open access help?. *Research policy*. 40, (10), 1332-1338. Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου, 2013, από Science Direct.

Grotti, M., & Sobel, K. (2012). WorldCat Local and Information Literacy Instruction: An Exploration of Emerging Teaching Practice. *Public Services Quarterly*. 8, (1), 12-25. Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου, 2013, από Taylor & Francis.

Hanze University of Applied Sciences. (2012). *Annual report 2012*. [Φυλλάδιο]. Groningen: Marketing and Communication office of Hanzehogeschool.

Hermus, J., & Mik, W. (1990). *De Rijkschogeschool Groningen*. Groningen: Rijkschogeschool Groningen

Hill, T., & Westbrook, R. (1997). SWOT analysis: It's time for a product recall. *Long range planning*. 30, (1), 46-52. Ανακτήθηκε 10 Ιουλίου, 2013, από Science Direct.

Irivwieri, J. (2009). Research into open access science publishing. *Library hi tech news*. 26, (3/4), 16-18. Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου, 2013, από Emerald.

Johnson, H. (1994). Strategic planning for modern libraries. *Library management*. 15, (1), 7-18. Ανακτήθηκε 10 Ιουλίου, 2013, από Emerald.

Johnson, R. (2011). Open access: unlocking the value of scientific research. *Journal of library administration*. 40, (10), 1332-1338. Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου, 2013, από Taylor & Francis.

Marsalis, S., & Kelly, J. (2004). Building a RefWorks database of faculty publications as a liaison and collection development tool *Issues in Science and Technology Librarianship* 40. Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου, 2013, από <http://istl.org/04-summer/article3.html>.

Migheli, M., & Ramello, g. B. (2013). Open access, social norms and publication choice. *European Journal of Law and Economics*. 35, (2), 149-167. Ανακτήθηκε 15 Σεπτεμβρίου, 2013, από SpringerLink.

- Paul Ayris, (2011), *Managing a Crisis: Ways to Develop Library Services in Changing Times, Presented at 20th Pan-Hellenic Academic Libraries Conference, Thessaloniki*, Retrieved 26/9/2012 from
www.lib.uom.gr/20PALC/presentations/Managing%20a%20Crisis_Ways%20to%20Develop%20Library%20Services%20in%20Changing%20Times.ppt
- Piercy, N. (1989). Making SWOT analysis work. *Marketing intelligence & planning*. 7, (5/6), 5-7. Ανακτήθηκε 10 Ιουλίου, 2013, από Emerald.
- Shin, E. (2012). Scholarly journal publishing and open access in South Korea. *Serials Review*. 38, (2), 99-104. Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου, 2013, από Science Direct.
- Turner, A. (2010). OCLC WorldCat as a cooperative catalog. *Cataloging & Classification Quarterly*. 10, (48), 271-278. Ανακτήθηκε 14 Οκτωβρίου, 2013, από Taylor & Francis.
- Underwood, Peter G. (2010) "Starting with RefWorks." Ανακτήθηκε από :
<https://vula.uct.ac.za/access/content/group/95dfae58-9991-4317-8a1d-e2d58f80b3a3/Published%20OER%20UCT%20Resources/Starting%20with%20RefWorks/Starting%20with%20RefWorks%20workbook-1.pdf>
- Wilson, T. (2000). Human information behavior Special issue on information science research 3, (2). Ανακτήθηκε 13 Οκτωβρίου, 2013, από <http://ptarpp2.uitm.edu.my/ptarpprack/silibus/is772/HumanInfoBehavior.pdf>.
- Zhu, L. (2010). The role of the cataloging department in the implementation of OCLC WorldCat Local. *Library collections, acquisitions, and technical services*. 34, (4), 123-129. Ανακτήθηκε 10 Σεπτεμβρίου, 2013, από Science Direct.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

Ερωτηματολόγιο

- 1) Ποιο είναι το περιεχόμενο της συλλογής της βιβλιοθήκης Hanze?
- 2) Σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι η βιβλιοθήκη Hanze έχει λιγότερες πηγές από όσες χρειάζεται?
- 3) Ποια είναι τα πλεονεκτήματα της βιβλιοθήκης Hanze? Σε ποιους τομείς θεωρείται ότι έχετε αναπτυχθεί η διοίκηση της βιβλιοθήκης άριστα?
- 4) Ποιες είναι οι βασικές παροχές στους χρήστες της βιβλιοθήκης?
- 5) Ποια είναι η μεγαλύτερη προσφορά σας στους μαθητές σας. Κατά τη γνώμη σας, τι είναι αυτό που προσφέρει η βιβλιοθήκη σας και που δε το κάνει καμία άλλη;
- 6) Ποια είναι τα μειονεκτήματα της βιβλιοθήκης Hanze? Σε ποιους τομείς θεωρείται ότι δεν υπάρχει σωστή οργάνωση και θεωρείστε αδύναμοι?
- 7) Τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή στο βιβλιοθηκονομικό κόσμο που θα θέλατε να εκμεταλλευτείτε? Τι προγράμματα και νέες τεχνολογίες θα θέλατε να ενσωματώσετε στη βιβλιοθήκη?
- 8) Θα ήθελα να ρωτήσω τι είναι αυτό που συμβαίνει στον κόσμο μας και μπορεί να θεωρηθεί απειλή έχοντας αρνητικά αποτελέσματα για τη βιβλιοθήκη;
- 9) Ποια είναι τα πλάνα σας για το νέο κατάλογο WorldCat που προσφάτως έχει μπει σε δοκιμαστική λειτουργία στη βιβλιοθήκη?
- 10) Ποιος είναι ο αριθμός του προσωπικού και ποιες είναι οι αρμοδιότητες του;
- 11) Μπορείτε να μου αναφέρετε μερικά πράγματα για το σύστημα και τις πολιτικές της βιβλιοθήκης?
- 12) Μπορείτε να μου αναφέρετε μου ένα πρόγραμμα που έχει αναπτύξει η βιβλιοθήκη με σκοπό να βοηθήσει τη νέα γενιά να ενσωματωθεί με αποτελεσματικό τρόπο στο χώρο των βιβλιοθηκών.
- 13) Ποιος είναι ο αριθμός του προσωπικού? Ποιες είναι οι διοικητικές θέσεις και πως χωρίζονται οι αρμοδιότητες του?
- 14) Θα ήθελα να μου επισημάνεται ποιες είναι οι διαφορές της κεντρικής βιβλιοθήκης του Zernike με τις άλλες βιβλιοθήκες της σχολής?
- 15) Θα ήθελα να μου αναφέρεται ποια είναι τα αδύνατα σημεία των βιβλιοθηκών του Minerva και Conservatorium; Επίσης ποια είναι τα πλάνα σας για την ανάπτυξη των δυο αυτών βιβλιοθηκών;

- 16) Ποιο πιστεύετε ότι είναι το μέλλον των βιβλιοθηκών; Ποια είναι η σημαντικότερη αλλαγή που θα επηρεάσει τη λειτουργία των βιβλιοθηκών τα επόμενα χρόνια;
- 17) Με το πέρασμα των χρόνων ο κόσμος μας έχει μετατραπεί σε ψηφιακός. Αυτό είναι μια πραγματικότητα που συμβαίνει και στις βιβλιοθήκες. Συμφωνείται η διαφωνείται με το γεγονός ότι η βιβλιοθηκονόμοι πρέπει να αισθάνονται φόβο και απειλή λόγω της ψηφιοποίησης των βιβλιοθηκών;

Συνέντευξη με τους βιβλιοθηκονόμους του Hanze Universality

1. Συνέντευξη με την Bonink, Marjan – Διευθύντρια του Hanze University

Ερώτηση 1^η

N: Καλημέρα Κυρία Marjan, Θα ήθελα να σας κάνω μερικές ερωτήσεις σχετικά με τις βιβλιοθήκες του Πανεπιστημίου Hanze. Πρώτα απ' όλα, θα ήθελα να σας ρωτήσω ποια είναι η μεγαλύτερη προσφορά σας στους μαθητές σας. Κατά τη γνώμη σας, τι είναι αυτό που προσφέρει η βιβλιοθήκη σας και που δε το κάνει καμία άλλη;

M: Γεια σου Νίκο, όπως ήδη γνωρίζεις, το πανεπιστήμιο μας ανήκει στην κατηγορία των εφαρμοσμένων επιστημών. Πριν μερικά χρόνια, το πανεπιστήμιο μας πρόσφερε απλά ξερή γνώση. Τα τελευταία 5 χρόνια γίνεται μια προσπάθεια και το πανεπιστήμιο μας και έχει επικεντρωθεί στις μεθόδους έρευνας. Έχουμε καταφέρει να έχουμε ένα από το καλύτερο σύστημα βιβλιοθηκών στην Ολλανδία. Έχουμε επιτύχει όλους τους στόχους και τα πλάνα μας μέχρι τώρα πάνω σε αυτόν το τομέα και ελπίζω να συνεχιστεί με επιτυχία το πλάνο μας και τα επόμενα χρόνια.

Επιπλέον, προσφέρουμε στους φοιτητές μας 6 κέντρα εκπαίδευσης και μελέτης και τους εκπαιδεύουμε στο πώς πρέπει να πραγματοποιούν σωστά μια έρευνα, πώς να δημοσιεύουν την δουλειά τους μέσω της υπηρεσίας RefWorks και γενικότερα πώς να διαχειρίζονται τη ψηφιακή συλλογή. Επίσης έχει δημιουργηθεί και ένα νέο τμήμα που εξασφαλίζει τα πνευματικά δικαιώματα των φοιτητών.

Θα ήθελα να τονίσω πως συγκριτικά με τις υπόλοιπες 40 βιβλιοθήκες της Ολλανδίας θεωρούμαστε στα σίγουρα μία από τις αξιόπιστες και προσφέρουμε ένα από τα καλύτερα, σύγχρονα και μοναδικά εκπαιδευτικά συστήματα στην ψηφιακή έρευνα. Γνωρίζω επίσημα ότι ανήκουμε στις 10 καλύτερες.

Τέλος, πιστεύω πως το κλειδί για την επιτυχία βρίσκεται στην άριστη σχέση και συνεργασία ανάμεσα στο Πανεπιστήμιο και στη βιβλιοθήκη.

Ερώτηση 2^η

N: Από την άλλη πλευρά, θα ήθελα να μου αναφέρεται σε ποιους τομείς πιστεύετε ότι η βιβλιοθήκη σας έχει λιγότερες πηγές από όσες χρειάζεστε.

M: Οι μαθητές μας που ασχολούνται με έρευνα πιστεύουν ακόμα ότι η ψηφιακή συλλογή μας είναι πολύ μικρή και περιορισμένη και να κάνουν μια ολοκληρωμένη έρευνα. Το πανεπιστήμιο Hanze έχει κάνει συμβόλαιο με τη Rug Library η οποία προσφέρει πρόσβαση σε πάνω από 150 μέλη και ερευνητές στη ψηφιακή τους συλλογή.

Θα ήθελα να σε ενημερώσω πως η Rug Library θεωρείται μια από τις μεγαλύτερες και σημαντικότερες βιβλιοθήκες της Ολλανδίας. Είναι από τις παλαιότερες και παραδοσιακές βιβλιοθήκες με μεγάλη ιστορία στην Ολλανδία που ξεπερνά τα 250 χρόνια. Η βιβλιοθήκη προφέρει περίπου 6.000.000 βιβλία στους χρήστες της ενώ η δική μας προσφέρει περίπου 300.000 έντυπο υλικό. Μπορείς λοιπόν εύκολα να καταλάβεις ότι υπάρχει πολύ μεγάλο κενό ανάμεσα σε αυτές τις 2 βιβλιοθήκες. Το Hanze πληρώνει πάνω από 72.000 ευρώ το χρόνο για να μπορεί ένα μικρό ποσοστό των ερευνητών μας και όλο το διοικητικό προσωπικό μας να έχει πρόσβαση στο κατάλογο της Rug Library.

Οι περισσότεροι ή ακόμα καλύτερα σχεδόν όλοι οι ερευνητές μας θέλουν να έχουν το προνόμιο της πρόσβασης αλλά δυστυχώς ο προϋπολογισμός του πανεπιστημίου δεν φτάνει ώστε να πληρώσει παραπάνω συνδρομές στη βιβλιοθήκη. Αυτό είναι ένα από τα σημαντικότερα αιτήματα των φοιτητών μας που δεν μπορεί να πραγματοποιήσει το πανεπιστήμιο μας. Καταλαβαίνω το γεγονός ότι αυτή η συνδρομή θα ήταν πολύτιμη για τη δουλειά των ερευνητών αλλά όπως έδειξε μια τελευταία έρευνά μου από τα 150 μέλη που έχουν πρόσβαση στη Rug Library μόνο το 50% χρησιμοποιεί της πηγές της βιβλιοθήκης. Αυτό οφείλεται στον τεράστιο όγκο πληροφοριών που προσφέρει η βιβλιοθήκη και στο γεγονός το ότι ακόμα πολύ ερευνητές δεν γνωρίζουν πώς να διαχειρίζονται και να αξιολογούν της πηγές που εντοπίζουν. Γι' αυτό και όπως ανέφερα σε αυτό το τομέα τα τελευταία χρόνια έχει δώσει βαρύτητα το πανεπιστήμιο μας . Προσπαθεί να εκπαιδεύει τους χρήστες να ώστε τα αποτελέσματα της ερευνάς τους να έχουν άμεση σχέση με το σκοπό της

αναζήτησης. Τέλος, αυτό είναι ένα θέμα που δυσαρεστεί τους μαθητές μας και δεν γνωρίζω πως θα εξελιχθεί τα επόμενα χρόνια.

Ερώτηση 3^η

NT: Κυρία Marjan, τι συμβαίνει αυτή τη στιγμή στο κόσμο που θα θέλατε να εκμεταλλευτείτε; Δουλεύοντας στη βιβλιοθήκη του WiebengaComplex έχω ακούσει ότι από το Σεπτέμβριο του 2013 θα υπάρξει ένας νέος κατάλογος αναζήτησης με την ονομασία «WorldCat»

M: Χαίρομαι που το παρατήρησες και μου το ανέφερες αυτό Νίκο. Σίγουρα η απόκτηση αυτής της νέας μορφής καταλόγου είναι ένα από τα δυνατότερα αποκτήματα μας. Το WorldCat θεωρείται ένα από τα δυνατότερα και μοντέρνα προγράμματα. Η ολοκαίνουργια αυτή μηχανή αναζήτησης θα δώσει τη δυνατότητα εύκολης και γρήγορης αναζήτησης και θα δώσει λύσεις ακόμα και στα αποτελέσματα ενός όχι τόσο έμπειρου και αξιόπιστου ερευνητή.

Το Πανεπιστήμιο του Χρόνινγκεν επίσης χρησιμοποιεί το συγκεκριμένο κατάλογο και από το Σεπτέμβριο θα είναι διαθέσιμο και από την ιστοσελίδα του Πανεπιστημίου μας. Αυτό το πρόγραμμα θα βοηθήσει ειδικότερα του νεότερου φοιτητές να εντοπίζουν με ευκολία τις πληροφορίες που χρειάζονται. Είναι ένα πολύ εύκολο και βοηθητικό εργαλείο για τις πρώτες έρευνες των χρηστών και όχι μόνο. Επίσης λειτουργεί με παρόμοιο τρόπο όπως και το Google.

Στον ψηφιακό κόσμο, το WorldCat σου δίνει τη δυνατότητα να δεις και να εξερευνήσεις όχι μόνο ποια βιβλία και βάσεις δεδομένων διαθέτει το Πανεπιστήμιο σου αλλά και τις συλλογές όλως των βιβλιοθηκών της χώρας. Επιπλέον διαθέτει τη δυνατότητα παγκόσμιας αναζήτησης. Δηλαδή μπορείς να εντοπίσεις τις συλλογές ολόκληρων βιβλιοθηκών από όλα τα μέρη του κόσμου. Φυσικά, η παγκόσμια αναζήτηση δεν είναι κριτήριο με το οποίο επιλέξαμε να αγοράσουμε το πρόγραμμα αλλά η απίστευτη ευκολία πλοήγησης στο σύστημα και η έρευνα σε συλλογές ολλανδικών βιβλιοθηκών. Τέλος, οι μαθητές μας θα έχουν τη δυνατότητα να διαχειρίζονται και να μοιράζονται τη συλλογή μας μεταξύ τους.

2 Συνέντευξη με την Klein, Gerlien – Team Leader / Supervisor του Hanze University –

Ερώτηση 1^η

N: Καλησπέρα, θα ήθελα να σας ρωτήσω ποιο είναι το περιεχόμενο της συλλογής σας. Τι υλικό παρέχεται για τους χρήστες των βιβλιοθηκών σας;

G: Καλησπέρα, καταρχήν θα ήθελα να σε ενημερώσω πως το πανεπιστήμιο Hanze διαθέτει 4 βιβλιοθήκες. Η κάθε βιβλιοθήκη είναι διαμορφωμένη ανάλογα με τις σχολές στις οποίες απευθύνεται. Είναι η βιβλιοθήκη του WiebengaComplex που αφορά τις ιατρικές σπουδές όπως νοσηλευτική, λογοθεραπεία και φυσιοθεραπεία. Υπάρχει η βιβλιοθήκη του Minerva που ανήκει στη σχολή των Καλών Τεχνών, η βιβλιοθήκη του Conservatorium που απευθύνεται στους φοιτητές των μουσικών σπουδών και η κεντρική βιβλιοθήκη στο Zernike που διαθέτει το μεγαλύτερο υλικό για τις υπόλοιπες σχολές του πανεπιστημίου. Και οι 4 βιβλιοθήκες έχουν κοινό σύστημα και στόχους και η πρόσβαση είναι η ίδια για τους χρήστες της.

Η συλλογή μας ξεπερνά τα 35.000 έντυπα βιβλία. Περιέχει βιβλία εκπαιδευτικού περιεχομένου σύμφωνα με τις ανάγκες των φοιτητών μας. Διαθέτουμε κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό για να μπορούν οι φοιτητές να έρχονται στη βιβλιοθήκη να κάνουν τις πρακτικές ασκήσεις τους. Για παράδειγμα, η βιβλιοθήκη του Wiebenga, διαθέτει ανθρώπινα ομοιώματα και κοκάλινα μέρη του ανθρώπινου σώματος για τους φυσιοθεραπευτές και η βιβλιοθήκη του Conservatorium διαθέτει μουσικά φυλλάδια και πεντάγραμμα για τους μουσικούς. Επιπλέον διαθέτουμε περιοδικά και εφημερίδες που ανανεώνονται σε καθημερινή βάση, διαθέτοντας πλέον ένα μεγάλο αρχαιακό υλικό από αυτά τα είδη. Στη συνέχεια έχουμε CD-ROMs και DVDs με εκπαιδευτικού περιεχομένου ταινίες και ντοκιμαντέρ. Στη βιβλιοθήκη επίσης υπάρχουν παραμύθια και παιχνίδια για μικρά παιδιά που πολλές φορές τα δανείζονται και οι φοιτητές μας λόγω των εργασιών τους. Διαθέτουμε φυσικά και άλλες χρήσιμες μορφές έντυπου υλικού όπως χάρτες, εγκυκλοπαίδειες και λεξικά. Τέλος διαθέτουμε ένα μεγάλο αρχείο και τις παρουσιάσεις, συνέδρια και σεμινάρια που έχουν γίνει κατά καιρούς στις σχολές μας αλλά και τις σημαντικότερες παλαιότερες πτυχιακές εργασίες παλαιών φοιτητών που αποτελούν κίνητρο και σημαντική πηγή πληροφοριών για τους φοιτητές μας.

Ερώτηση 2^η

N: Πολύ ενδιαφέρουσα η συλλογή σας K. Gerlien. Θα μπορούσατε να μου πείτε μερικά πράγματα για το σύστημα και τις πολιτικές της βιβλιοθήκης; Ποιες άλλες παροχές προφέρετε στους χρήστες σας;

G: καταρχήν θα ήθελα να σου αναφέρω ότι και οι 4 βιβλιοθήκες είναι πολύ φιλικές απέναντι στους χρήστες μας. Υπάρχουν σε κάθε βιβλιοθήκη «Περιοχές Ησυχίας» η αλλιώς το Σπουδαστήριο που έρχονται οι μαθητές για να διαβάσουν και να κάνουν τις ασκήσεις τους. Η βιβλιοθήκη του Conservatorium και του Minerva είναι προσφάτως ανακαινισμένες αλλά και οι υπόλοιπες δυο βρίσκονται σε πολύ καλή κατάσταση. Επίσης έχουμε και μικρές περιοχές μέσα στη βιβλιοθήκη που γίνονται κάποια ραντεβού μαθητών – καθηγητών.

Το σύστημα δανεισμού που χρησιμοποιούμε ονομάζεται LBS. Σύμφωνα με τις δικές μας πολιτικές οι χρήστες μπορούν να δανειστούν μέχρι 15 βιβλία. Μπορούν να κάνουν ανανέωση ενός βιβλίου μέσω τους διαδικτύου ή να τηλεφωνήσουν στη βιβλιοθήκη και να ενημερώσουν εφόσον δεν υπάρχει κάποια κράτηση για το συγκεκριμένο βιβλίο.

Οι χρήστες μπορούν να κάνουν κράτηση σε ένα βιβλίο εφόσον αυτό βρίσκεται στα χέρια κάποιου άλλου χρήστη. Δεν επιτρέπεται από το σύστημα να κρατήσουν κάποιο βιβλίο το οποίο είναι διαθέσιμο από τη βιβλιοθήκη.

Επίσης έχουμε ένα διαχωρισμό ανάμεσα στα βιβλία. Υπάρχει ένα κομμάτι της βιβλιοθήκης που διαθέτει βιβλία με την ένδειξη «L». Αυτή η ένδειξη επιτρέπει στους χρήστες να δανειστούν το βιβλίο μέχρι 7 μέρες και δεν κάνουν ανανέωση τηλεφωνικά ή ηλεκτρονικά υπάρχει πρόστιμο 1 ευρώ κάθε αργοπορημένη μέρα. Από την άλλη τα υπόλοιπα βιβλία μπορούν να τα δανειστούν μέχρι 3 εβδομάδες και το πρόστιμο για κάθε αργοπορημένη μέρα είναι 0,10 ευρώ. Αυτός ο διαχωρισμός γίνεται με βάση την υπερβολική ζήτηση κάποιων βιβλίων και έτσι εξυπηρετούνται περισσότεροι χρήστες.

Στη βιβλιοθήκη επίσης υπάρχει ένα ακόμα κομμάτι που διαθέτει βιβλία αναφοράς. Αυτά τα βιβλία είναι διαθέσιμα μόνο στη βιβλιοθήκη. Μπορούν να τα δανειστούν και να τα χρησιμοποιήσουν μόνο στο χώρο του σπουδαστηρίου. Σε αυτή τη

κατηγορία ανήκουν τα περιοδικά και οι εφημερίδες, οι εγκυκλοπαίδειες και κάποια λεξικά, οι πτυχιακές εργασίες και οι παρουσιάσεις αλλά και κάποια βιβλία εκπαιδευτικού περιεχόμενου.

Επίσης οι βιβλιοθήκες μας διαθέτουν ηλεκτρονικούς υπολογιστές. Κάποιοι από αυτούς έχουν πρόσβαση μόνο στο κατάλογο και κάποιοι από αυτούς δίνουν πρόσβαση και σε άλλα προγράμματα. Στους χώρους επίσης έχουμε εκτυπωτή που οι χρήστες πληρώνουν μέσω της φοιτητικής τους κάρτας σκανάροντας την στο μηχάνημα αλλά και ένα scanner που είναι το χρησιμοποιούμε ελεύθερα συμπληρώνοντας τους κωδικούς πρόσβασης που είναι γραμμένοι πάνω στη μαθητική τους κάρτα.

Θα ήθελα να προσθέσω ότι υπάρχει ένα ξεχωριστό γραφείο που είναι διαθέσιμο καθημερινά από τις 12:00 – 13:00 για τους μαθητές που αντιμετωπίζουν πρόβλημα με τις αναζητήσεις τους σε βάσεις δεδομένων. Αυτό το ονομάζουμε «Information Hour» και προσπαθούμε να εξυπηρετήσουμε όσο το δυνατόν αποτελεσματικότερα τους χρήστες μας.

Επίσης στη υποδοχή της κάθε βιβλιοθήκης υπάρχουν ράφια που παρουσιάζουν τα νέα βιβλία στη συλλογή μας. Τα ράφια αυτά ανανεώνονται με βάση τις καινούργιες μας παραγγελίες. Σχεδόν θα έλεγα κάθε 1 – 2 μήνες.

Τέλος δε θα ήθελα να ξεχάσω να προσθέσω το ότι η σημαντικότερη πολιτική μας είναι η εξυπηρέτηση των χρηστών μας. Σκοπός και στόχος μας είναι να τους δίνουμε τη βοήθειά μας όσο το δυνατόν καλύτερα πάντα με φιλικό και προσιτό τρόπο. Δεν έχουμε κανένα παράπονο από κανέναν φοιτητή έως τώρα. Είναι όλοι ευχαριστημένοι.

Ερώτηση 3^η

N: Ποιος είναι ο αριθμός του προσωπικού και ποιες είναι οι αρμοδιότητες του;

G: Το σύστημα των τεσσάρων βιβλιοθηκών του Hanze απασχολεί τριανταπέντε άτομα προσωπικό. Η ομάδα από του επικεφαλής και οι υπεύθυνοι του μάνατζμεντ είναι η διευθύντρια της σχολής η κ. Marjan Bonink, η Petra Wiersma και εγώ που είμαστε υπεύθυνοι για όλη την ομάδα. Στην συνέχεια έχουμε 9 άτομα που

δουλεύουν στα γραφεία της βιβλιοθήκης όπως το ονομάζουμε εμείς “back office work”. Την υπόλοιπη ομάδα συμπληρώνουν 23 άτομα που κάποια από αυτά έχουν μόνιμη θέση σε κάποια βιβλιοθήκη και άλλα που μπορεί να δουλεύουν ακόμα και σε όλες. Τέλος κατά καιρούς υποδεχόμαστε μαθητές Erasmus όπως είσαι και εσύ με σκοπό να τους προσφέρουμε ένα ευχάριστο και δημιουργικό εξάμηνο με πολλές εμπειρίες και γνώσεις πάνω στο τομέα των βιβλιοθηκών.

3 Συνέντευξη με την Wijnberg, MJ, Marije – βιβλιοθηκονόμο του Hanze University – Library of Zernike

Ερώτηση 1^η

N: Καλησπέρα Marije, θα ήθελα να μου επισημάνεται ποιες είναι οι διαφορές της κεντρικής βιβλιοθήκης του Zernike με τις υπόλοιπες του πανεπιστημίου.

M: Γεια σου Νίκο, όπως άλλωστε έχεις διαπιστώσει αυτή η βιβλιοθήκη απευθύνεται στο μεγαλύτερο αριθμό των μαθητών μας. Αυτή είναι η πιο μεγάλη βιβλιοθήκη με τη μεγαλύτερη συλλογή και αφορά τις περισσότερες σχολές του Hanze. Καθημερινά πάνω από 400 χρήστες έρχονται στη βιβλιοθήκη με σκοπό να δανειστούν βιβλία χρήσιμα για τα μαθήματά και τις εργασίες τους.

Στο Zernike υπάρχουν περισσότερο πρακτικές σχολές όπως διοίκηση επιχειρήσεων, μάνατζμεντ κ.α., Όπως καταλαβαίνεις χρειάζονται περισσότερα βιβλία και οι ανάγκες και οι απαιτήσεις των μαθητών είναι μεγαλύτερες. Στη βιβλιοθήκη μας υπάρχει ένας δεύτερος ξεχωριστός όροφος που βρίσκεται το σπουδαστήριο. Εμείς του έχουμε δώσει την ονομασία «Silent area», στον οποίο οι μαθητές έρχονται για να διαβάσουν και να κάνουν τις εργασίες τους. Στο Zernike, επίσης οι κανόνες είναι πιο αυστηροί και υπάρχει περισσότερο πειθαρχία γιατί δεν υπάρχουν περιθώρια για λάθη. Οι κανόνες εφαρμόζονται αυστηρά από όλους τους βιβλιοθηκονόμους για να επικρατεί τάξη και ασφάλεια για την ομαλή λειτουργία του ιδρύματος.

Μια ακόμα διαφορά είναι ότι στο Zernike πάντα 11:00 – 15:00 υπάρχουν δυο άτομα στην εξυπηρέτηση γιατί αυτές τις ώρες υπάρχει αρκετή δουλειά και θέλουμε να εξυπηρετούμε άμεσα τους χρήστες μας χωρίς ιδιαίτερες καθυστερήσεις ενώ στις άλλες τρεις βιβλιοθήκες μας αρκεί ένα άτομα ανά βάρδια.

Επιπλέον μια σημαντική διαφορά που θα ήθελα να σου επισημάνω είναι η διαφορετική προσωπικότητα των χρηστών του Zernikee σε σχέση με των άλλων βιβλιοθηκών. Οι χρήστες είναι πιο απαιτητικοί και χρησιμοποιούν περισσότερο τη βιβλιοθήκη. Η βιβλιοθήκη είναι κομμάτι των σπουδών τους και υπάρχει περισσότερο συνεργασία συγκριτικά με τις υπόλοιπες. Νομίζω αυτές είναι οι σημαντικότερες διαφορές μεταξύ των άλλων βιβλιοθηκών.

Ερώτηση 2^η

N: Θα ήθελα να ρωτήσω τι είναι αυτό που συμβαίνει στον κόσμο μας και μπορεί να θεωρηθεί απειλή έχοντας αρνητικά αποτελέσματα για τη βιβλιοθήκη;

M: Πρώτα απ' όλα η σημαντικότερη κατάσταση που επηρεάζει αυτή τη στιγμή σχεδόν ολόκληρο το πλανήτη είναι η οικονομική κρίση. Οι συνθήκες όσο περνάνε το χρόνο γίνονται όλο και χειρότερες και για εμάς. Ειδικότερα οι βιβλιοθήκες αντιμετωπίζουν περικοπές γιατί ήδη τα τελευταία χρόνια χρειάστηκαν μεγάλα χρηματικά ποσά για τη μετατροπή του χαρτιού σε ψηφιακό αρχείο.

Οι περισσότερες βιβλιοθήκες πιστεύουν ότι δεν είναι απαραίτητο να γίνει αυτή η αλλαγή και πραγματικά δε τους καταλαβαίνω. Το Hanze έχει αντίθετη άποψη και αυτό φαίνεται από τη δουλειά που έχει κάνει τα τελευταία χρόνια στη ψηφιοποίηση. Πιστεύω ότι έχουμε κάνει εξαιρετική δουλειά μέχρι τώρα και συνεχίζουμε με νέες στρατηγικές λόγω αυτής της κρίσης. Παρόλα αυτά συνεχίζουμε να υποστηρίζουμε το προσωπικό μας και προσπαθούμε να μην υπάρχουν περικοπές στο προσωπικό και απολύσεις. Η συνεχιζόμενη εκπαίδευση είναι κάτι πολύ σημαντικό για εμάς και δίνουμε νέες προοπτικές στο προσωπικό μας μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων. Πλέον το σύνθημα μας είναι «Get out of the Library». Για να επιβιώσει το επάγγελμα πρέπει να το εξελίξουμε και να αποδεχτούμε της αλλαγές του ψηφιακού κόσμου. Επίσης ένας ακόμα παράγοντας που επηρεάζει αρνητικά τη βιβλιοθήκη είναι ο μέσος όρος ηλικίας. Τα τελευταία χρόνια αυξάνεται ο αριθμός των ηλικιωμένων και οι νέοι άνθρωποι δεν κάνουν πολλά παιδιά. Οπότε τίθεται το θέμα της υπογεννητικότητας που σε συνδυασμό με την οικονομική κρίση μπορούμε να αναφέρουμε ότι ο αριθμός των φοιτητών έχει μειωθεί σημαντικά.

Ερώτηση 3^η

N: Μπορείτε να μου αναφέρετε μου ένα πρόγραμμα που έχει αναπτύξει η βιβλιοθήκη με σκοπό να βοηθήσει τη νέα γενιά να ενσωματωθεί με αποτελεσματικό τρόπο στο χώρο των βιβλιοθηκών.

M: Είναι αρκετά μεγάλη η προσπάθεια που κάνουμε τα τελευταία χρόνια για την συνεργασία πανεπιστημίου – βιβλιοθήκης. Όπως θα σου έχουν αναφέρει και οι συνάδελφοί, έχουμε αναπτύξει αρκετά προγράμματα με τα οποία βοηθάμε τους φοιτητές μας στις σπουδές τους. Εγώ όμως θα ήθελα να αναφέρω τη δική σου περίπτωση.

Τα τελευταία χρόνια υποδεχόμαστε με μεγάλη χαρά φοιτητές βιβλιοθηκονομία μέσω του εξαμήνου προγράμματος εράσμων. Σκοπός μας είναι να βοηθήσουμε τους φοιτητές να τους προσφέρουμε εργασία στους τομείς της βιβλιοθήκης μας. Προσπαθούμε να τους διδάξουμε μέσω της πρακτικής εργασία τις αρχές και τους κανόνες του επαγγέλματος ώστε να αποκτήσουμε επαγγελματική συνείδηση και εμπειρία ώστε να προχωρήσουν αξιόλογα σε αυτό το επάγγελμα. Επειδή είναι ακόμα φοιτητές έχουμε αναπτύξει και ένα πρόγραμμα με το οποίο τους δείχνουμε πώς να χρησιμοποιούν τον ηλεκτρονικό κατάλογο και τις βάσεις δεδομένων. Σύμφωνα με αυτό στο τέλος του εξαμήνου αναλαμβάνουν να παρουσιάσουν κάποια σεμινάρια σε φοιτητές ως επαγγελματίες βιβλιοθηκονόμοι. Εσύ για παράδειγμα έχεις ήδη αναλάβει και παρουσιάσει ένα σεμινάριο για τη λειτουργία του προγράμματος «RefWorks». Για μένα αυτό είναι ένα πολύ σημαντικό κομμάτι της βιβλιοθήκης μας, να παρέχουμε δηλαδή επαγγελματική εμπειρία στη νέα γενιά των βιβλιοθηκονόμων.

4 Συνέντευξη με την Maris, Ineke – βιβλιοθηκονόμο του Hanze University – Library of Minerva and Conservatorium

Ερώτηση 1^η

N: Ποια πιστεύετε ότι είναι το δυνατότερο σημείο της βιβλιοθήκης σας; Ποιο είναι αυτό το κομμάτι στο οποίο είστε αρκετά ευχαριστημένη;

I: Πιστεύω ότι είναι η συλλογή μας. Και η 4 βιβλιοθήκες του πανεπιστημίου διαθέτουν την κατάλληλη έντυπη και ψηφιακή συλλογή για να εντοπίζουν οι μαθητές το κατάλληλο υλικό για τα μαθήματά τους. Επίσης, ο πληροφοριακός

γραμματισμός είναι ένας από τους στόχους μας που σιγά – σιγά κατορθώνεται. Αυτός ο όρος χρησιμοποιείται ευρύτατα στον αγγλόφωνο κόσμο, για να κατονομάσει την πληροφοριακή επάρκεια, που υπονοεί την ικανότητα να αναγνωρίζει κάποιος πότε είναι απαραίτητη η πληροφορία, και την ικανότητα και τη δεξιότητα να εντοπίζει, να αξιολογεί και να χρησιμοποιεί την πληροφορία αποτελεσματικά. Οι μαθητές μας τα τελευταία χρόνια ανταποκρίνονται θετικά στις προσπάθειές μας με πολύ καλά αποτελέσματα.

Επιπλέον η βιβλιοθήκη οργανώνει πάνω από 200 σεμινάρια και παρουσιάσεις στους μαθητές του πανεπιστήμιου. Στόχος μας είναι όχι μόνο να έρχονται στη βιβλιοθήκη αλλά και πώς να πραγματοποιούν σωστά το κατάλογο και τις πληροφορίες που εντοπίζουν. Έτσι με όλα αυτά τα σεμινάρια τους δείχνουμε τρόπους και τεχνικές για να μπορούν να εντοπίζουν σωστά τις πληροφορίες που χρειάζονται.

Τέλος θα ήθελα να αναφέρω πως κάποια από τα σεμινάρια απευθύνονται για το προσωπικό μας γιατί είναι πολύ σημαντική και η δική τους εκπαίδευση πάνω στον ερευνητικό τομέα.

Ερώτηση 2^η

N: Θα ήθελα να μου αναφέρεται ποια είναι τα αδύνατα σημεία των βιβλιοθηκών του Minerva και Conservatorium; Επίσης ποια είναι τα πλάνα σας για την ανάπτυξη των δυο αυτών βιβλιοθηκών;

I: Αυτές οι δυο βιβλιοθήκες είναι η αλήθεια ότι διαφέρουν σημαντικά από τις υπόλοιπες δυο του Hanze. Στην ουσία αυτές είναι βοηθητικές για τη σχολές των κτηρίων. Στην πραγματικότητα υπάρχει ένας πολύ μικρός αριθμός χρηστών που χρησιμοποιεί παραγωγικά τις βιβλιοθήκες και αυτό θα το θεωρήσω ως ένα ελάττωμα μας. Από την άλλη, δείχνω κατανόηση στους φοιτητές γιατί οι αντίστοιχες σχολές των Καλών Τεχνών και Μουσικής δεν χρειάζονται ιδιαίτερο υλικό από την βιβλιοθήκη αυτός είναι και ο λόγος που οι βιβλιοθήκες δεν είναι πολύ λειτουργικές προς το παρόν.

Σκοπός μας είναι στο προσεχές μέλλον να συνεργαστούμε με τους καθηγητές και να μας παρέχουν συγγράμματα και υλικό κατάλληλο ώστε οι χρήστες να αρχίσουν να χρησιμοποιούν περισσότερο τη βιβλιοθήκη και να αποκτήσουν άμεση επαφή με το

υλικό της. Η αλήθεια είναι πως ήδη υπάρχει αρκετό και κατάλληλο υλικό για τις εργασίες των φοιτητών αλλά οι χρήστες δε το γνωρίζουν. Υπάρχουν όπως τα ονομάζουμε « R Books» και οι χρήστες μας μπορούν να τα δανείζονται για μία εβδομάδα. Αυτά τα βιβλία θεωρούνται πολύτιμα για την ύλη και τις εργασίες των φοιτητών και μπορούν να τα δανειστούν μέχρι μια εβδομάδα με την δυνατότητα της ανανέωσης εφόσον δεν υπάρχει κάποια κράτηση για το βιβλίο. Σκοπός μας λοιπόν είναι στο προσεχές μέλλον μια αποτελεσματική συνεργασία των σχολών με τη βιβλιοθήκη.

Ερώτηση 3^η

N: Ineke, θα ήθελα να μου πεις ποιο πιστεύεις ότι είναι το μέλλον των βιβλιοθηκών; Ποια είναι η σημαντικότερη αλλαγή που θα επηρεάσει τη λειτουργία των βιβλιοθηκών;

I: Το μέλλον των βιβλιοθηκών πιστεύω είναι η ψηφιοποίηση. Στις μέρες γίνεται μια προσπάθεια μετατροπής του βιβλίου σε ηλεκτρονικό. Στην πραγματικότητα βρίσκεται σε πειραματικό στάδιο και δεν μπορώ να σου πω με σιγουριά πόσο αρνητικά ή θετικά θα επηρεάσει τις βιβλιοθήκες. Σε 5 – 7 χρόνια σίγουρα θα αυξηθεί ο αριθμός των ηλεκτρονικών βιβλίων και θα αρχίσει να επιταχύνεται η λειτουργία των e-books.

Όπως μας αναφέρουν και πολλοί καθηγητές θα είναι πιο φθινό από την αγορά των βιβλίων και οι φοιτητές μέσω του Internet θα μπορούν να έχουν εύκολη πρόσβαση στα ηλεκτρονικά βιβλία αλλά και πιο καλή επικοινωνία με τους καθηγητές. Δεν αισθάνομαι φόβο για την απουσία των έντυπων βιβλίων γιατί με την οικονομική κρίση που περνάει ο κόσμος μας αυτή τη περίοδο οι χρήστες δεν θα έχουν την οικονομική άνεση να αγοράζουν τα ηλεκτρονικά βιβλία και πολλοί θα έχουν ως πρώτη επιλογή των δανεισμό του έντυπου υλικού.

Η αλήθεια είναι πως δεν ξέρω πόσο αποτελεσματική θα είναι αυτή η μετατροπή για την εκπαίδευση των φοιτητών. Οι καθηγητές υποστηρίζουν αυτή την αλλαγή αλλά πολύ βιβλιοθηκονόμοι επιμένουν πως δε θα καταφέρουν τα ηλεκτρονικά βιβλία να αντικαταστήσουν το παραδοσιακό χάρτινο βιβλίο. Η σχέση βιβλίου – μαθητή είναι πιο ζεστή και άμεση ενώ μέσω του υπολογιστή είναι πιο κουραστική και δύσκολη. Το μέλλον θα δείξει..

Όσον αφορά τις δυο βιβλιοθήκες του Minerva και Conservatorium υπάρχουν σχέδια να μετατραπούν τα φυλλάδια μουσικής και τα πεντάγραμμα σε ψηφιακά. Επίσης πιστεύω ότι αυτό είναι η καλύτερη επιλογή για τους φοιτητές αυτών των σχολών. Υπάρχει ακόμα το θέμα με το Copyrights που ακόμα προσπαθούμε να βρούμε λύσεις γιατί θα υπάρξουν προβλήματα με τα πνευματικά δικαιώματα των μουσικών και καλλιτεχνών. Νομίζω όμως ότι θα βρεθεί σύντομα μια λύση και για αυτό.

5 Συνέντευξη με την Wolda, Liesbeth – βιβλιοθηκονόμο του Hanze University – Library of WiebengaComplex

Ερώτηση 1^η

N: Με το πέρασμα των χρόνων ο κόσμος μας έχει μετατραπεί σε ψηφιακός. Αυτό είναι μια πραγματικότητα που συμβαίνει και στις βιβλιοθήκες. Συμφωνείται η διαφωνείται με το γεγονός ότι η βιβλιοθηκονόμοι πρέπει να αισθάνονται φόβο και απειλή λόγω της ψηφιοποίησης των βιβλιοθηκών;

E: Όταν ξεκίνησα να δουλεύω ως βιβλιοθηκονόμος υπήρχαν μόνο χάρτινοι κατάλογοι και δελτία καταλογογράφησης. Σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα, το χαρτί αποσύρθηκε και αντικαταστάθηκε από το ψηφιακό κατάλογο. Επιπλέον, το σύστημα δανεισμού μας LBS είναι ψηφιακό. Η ψηφιοποίηση αυτή έχει διευκολύνει και τους χρήστες αλλά και τους βιβλιοθηκονόμους ώστε να ψάχνουν τις πληροφορίες που αναζητούν αλλά και η εξυπηρέτηση να είναι πιο άμεση και γρήγορη.

Από όσα έχω δει από τη εμπειρία μου σε αυτή τη δουλειά πιστεύω ότι υπάρχει υπερβολική ανησυχία για της συνέπειες της ψηφιοποίησης. Δεν πιστεύω, Νίκο, ότι ο βιβλιοθηκονόμος πρέπει να αισθάνεται φόβο εξαιτίας αυτής της αλλαγής. Ζούμε στο κατώφλι του 21^{ου} αιώνα και αυτή η εποχή είναι μια μεταβατική περίοδος για τις βιβλιοθήκες.

Γενικότερα στα επόμενα προσεχή χρόνια πιστεύω πως ολόκληρη η βιβλιοθήκη θα μετατραπεί σε ψηφιακή και προφανώς το παραδοσιακό επάγγελμα του βιβλιοθηκονόμου θα εξαλειφθεί. Μπορείς αυτό σαν γεγονός να το θεωρήσεις απειλή αλλά πιστεύω ακράδαντα πως οι βιβλιοθηκονόμοι θα μετατραπούν και αναβαθμιστούν ως επιστήμονες της γνώσης και ως ερευνητές. Το επάγγελμα θα

αρχίσει σταδιακά να εξαφανίζεται αλλά θα προκύπτουν νέες δυνατότητες εκπαίδευσης για τους βιβλιοθηκονόμους. Θα έλεγα ότι είναι η εξέλιξη του επαγγέλματος η ψηφιοποίηση. Στο μέλλον οι βιβλιοθηκονόμοι θα πρέπει να εκπαιδεύονται και να μορφώνονται πάνω στη ψηφιοποίηση των αρχείων αλλά και στη διαχείριση τους. Ένας βιβλιοθηκονόμος θα πρέπει να γίνεται ειδικός και να προσφέρει βοήθεια και μόρφωση σε ερευνητές και μαθητές ώστε να μπορούν να διαχειρίζονται σωστά των αμέτρητο αριθμό πληροφοριών που εντοπίζουν στο διαδίκτυο.

Ερώτηση 2^η

N: Liesbeth, όταν πρωτοήρθα στο WiebengaComplex να δουλέψω, παρατήρησα ότι τα νέα βιβλία που αγόραζε η βιβλιοθήκη έρχονταν καταλογογραφημένα και έτοιμα να μπουν στα ράφια. Πως προέκυψε όλο αυτό.

E: Όπως σωστά παρατήρησες, αυτό θεωρείται επίσης ένα κατόρθωμα για τη βιβλιοθήκη μας. Δεν έχει ούτε ένα χρόνο που υπέγραψε το πανεπιστήμιο και για τις 4 βιβλιοθήκες μας του Hanze University συμβόλαιο με την εταιρεία Ingressus. Πριν από αυτό υπήρχε ένα ειδικά διαμορφωμένο τμήμα στο πανεπιστήμιο που απασχολούσε 4 βιβλιοθηκονόμους στον τομέα της καταλογογράφησης. Τα νέο υλικά πήγαινε στο γραφείο και καταλογογραφούνταν από το ειδικό προσωπικό. Τον προηγούμενο Σεπτέμβριο υπογράψαμε συμβόλαιο με το οποίο η εταιρεία δε βοηθάει μόνο στη καταλογογράφηση των βιβλίων αλλά και θα εξυπηρετεί το ίδρυμα γενικότερα. Για παράδειγμα, η ύλη και τα συγγράμματα διανέμονται από αυτό το γραφείο προς τους καθηγητές και έτσι εξυπηρετείται με ευκολία το προσωπικό μας. Σε αυτή την εταιρεία εργάζονται ειδικοί βιβλιοθηκονόμοι για εμάς.

Με λίγα λόγια έχουμε υπογράψει συμβόλαιο το οποίο μας δεσμεύει να αγοράζουμε βιβλία από αυτήν την εταιρεία με το ποσό των 150.000 τη τριετία και αυτοί θα μας τα στέλνουν έτοιμα για να μπούν στα ράφια.

Ερώτηση 3^η

N: Εκτός του ότι αυτό το σύμβολαιο θεωρείται καινοτομία για το χώρο, θα ήθελα να σας ρωτήσω τι απέγινε το προσωπικό που απασχολούσατε για τη καταλογογράφηση; Επιπλέον, αναρωτιέμαι αν αυτό το σύμβολαιο είναι πιο οικονομικό και σας συμφέρει σε σχέση με τη προηγούμενη κατάσταση;

E: Όχι, φυσικά και οι βιβλιοθηκονόμοι μας δεν έχασαν τη δουλειά τους. Ίσα-ίσα που πλέον μας δόθηκε η ευκαιρία σε αυτούς τους ταλαντούχους ανθρώπους να αναθέσουμε νέες εργασίες και καθήκοντα καθώς και να τους μορφώσουμε περισσότερο σε ερευνητικά θέματα. Όπως έχεις καταλάβει ο στόχος του Hanze είναι να αναβαθμίσει την ποιότητα και την μόρφωση των βιβλιοθηκονόμων του προτείνοντας τους ειδικά εκπαιδευτικά σεμινάρια και προγράμματα παρακολούθησης. Ήδη σε πολύ σύντομο χρονικό διάστημα το επίπεδο έχει ανέβει πολύ ψηλά και υπάρχει άριστη συνεργασία σε καθηγητές και σε μαθητές μέσω εκπαιδευτικών προγραμμάτων που παρουσιάζονται στις αίθουσες για τη βοήθεια των ερευνητών.

Επίσης είναι μια πολύ έξυπνη και οικονομική κίνηση του Πανεπιστημίου γιατί όχι μόνο δίνει νέες δυνατότητες στους βιβλιοθηκονόμους αλλά και εξοικονομεί αρκετά περισσότερα χρήματα.

